

การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

กิ่งแก้ว หมุดธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จฯ

วัน เดือน ปี..... 23 เม.ย. 2552.....

เลขทะเบียน..... 00219815..... ★

เลขเรียกหนังสือ

๐๔

๓๗๑.๑๙วิทยานิพนธ์ (แผน ข) นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

๓๖๓๒๓

สาขาการบริหารการศึกษา

๑๕๕๐

2550

**A STUDY OF RELATIONSHIP BETWEEN WATBANGPLEENOI
SCHOOL AND COMMUNITY UNDER THE OFFICE OF
SAMUTPRAKAN EDUCATIONAL SERVICE AREA ZONE 2**

KINGKAEW MUDTHAM

**This research is a part of the study under the curriculum of Master of Education
Program in Educational Administration**

2007

Copyright of Bansomdejchaopraya Rajabhat University

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน

วัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

โดย กิ่งแก้ว หมดธรรม

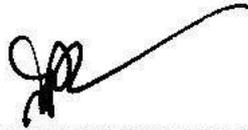
สาขา การบริหารการศึกษา

ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์

กรรมการ

ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายงานบัณฑิตศึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรพิพัฒน์ เพิ่มผล)

..... กรรมการ
(ดร.นงลักษณ์ เรือนทอง)

..... กรรมการและเลขานุการ
(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

กิ่งแก้ว หมุดธรรม.(2550). การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลี
น้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ (แผน ข) ครุศาสตรมหาบัณฑิต.กรุงเทพฯ : บัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์, ดร. นงลักษณ์ เรืองทอง

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
วัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ประชากรที่ใช้ใน
การวิจัยคือ บุคลากรในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย จำนวน 22 คน คณะกรรมการสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน จำนวน 15 คน และคณะกรรมการเครือข่าย จำนวน 27 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 64 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและ
ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการปฏิบัติที่มีต่อแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
วัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ใน
ระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไป
หาน้อยดังนี้ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการให้บริการชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน
ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และด้านการศึกษาชุมชน

Kingkaew Mudtham. (2007). A study of Relationship between Watbangplenoi School and community under the office of Samutprakan Educational service Area zone 2. Master of Education. Bangkok : Graduate School of Bansomdejchaopraya Rajabhat University.
Advisors : Assoc. Prof. Manee Hemthanon, Dr. Nongluk Rueanthong..

The purpose of this research was to study the Relationship between Watbangplenoi School and community under the office of Samutprakan Educational service Area zone 2. The populations were 64 consisted staff and community in Watbangplenoi School. The statistics in analyzing the data were frequency, Percentage mean and standard deviation .

The results of this research found that relationship between Watbangplenoi School and community under the office of Samutprakan Educational service Area zone 2. The high Level. And when arranged by the statistical mean value from high to low are as the following : the aspects in descending order were Making human Relationship, the Community Service, Joining the activities between school and community, the Community participation in school development and the last one Community Study.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ (แผน ข) เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน วัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 นี้ ครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยความอนุเคราะห์อย่างดีจาก ดร.นิวัฒน์ น้อยมณี รองศาสตราจารย์มณี เขมทานนท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาวีวรรณ เขี่ยมสะอาด และดร.นงลักษณ์ เรือนทอง ที่ให้ความกรุณา เมตตา สละเวลาให้คำแนะนำข้อคิดเห็นและการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการดำเนินการวิจัย จนเป็นผลสำเร็จ

ขอขอบพระคุณคณาจารย์และกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (แผน ข) จากมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ประสบการณ์ที่เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน นายบรรหาร สอนยิ้ม ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีน้อย นางกชพรรณ ปิติศรีชัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีน้อย นางอารี แก้วสถิตย์วงศ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจทานเครื่องมือที่ใช้เพื่อการวิจัย และให้คำแนะนำที่แนวทางเกี่ยวกับแบบสอบถามในครั้งนี้

ขอขอบคุณขอขอบคุณ คุณสิริธร กุลศิริ ที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณนางอำไพศรี พรมรักษา ที่อนุเคราะห์ในเรื่องการพิมพ์ และสมาชิกในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจด้วยดี ทุกท่านที่ผู้วิจัยได้อ้างอิงองค์ความรู้และเอกสารเพื่อนำมาประกอบเป็นวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เล่มนี้ ขอขอบคุณ เพื่อนครูโรงเรียนโรงเรียนวัดบางพลีน้อยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนวัดบางพลีน้อย และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองทุกท่าน ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามได้อย่างสมบูรณ์ และทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณอันสูงสุดของคุณพ่อ คุณแม่ ผู้เป็นแรงบันดาลใจ ให้การอบรมสั่งสอน ปลูกฝังความใฝ่รู้ในการศึกษา พร้อมทั้งให้กำลังใจ และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดความรู้ ช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุนและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จ

กิ่งแก้ว หมดธรรม

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
ประกาศคุุณุปการ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการทำวิจัย.....	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	7
การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	26
บริบทของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย.....	35
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากร.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	60
อภิปรายผลการวิจัย.....	61
ข้อเสนอแนะ.....	65
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	73
ภาคผนวก ก หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	74
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตทดลองใช้แบบสอบถาม.....	87
ภาคผนวก ง หนังสือขออนุญาตเก็บแบบสอบถาม.....	89
ประวัติผู้วิจัย	91

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	48
2	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ในภาพรวมทุกด้าน	50
3	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์.....	51
4	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ด้านการศึกษาชุมชน.....	52
5	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน.....	54
6	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน.....	55
7	แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกัยชุมชน ด้านการให้บริการชุมชน.....	57

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	8
2 แสดงวิธีการศึกษาชุมชน.....	28
3 แสดงการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน.....	31
4 แสดงการให้บริการชุมชน.....	34
5 แสดงการบริหารงานโรงเรียนวัดบางพลีน้อย.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจัยความเจริญก้าวหน้าหรือความเสื่อมของโรงเรียนนอกจากจะขึ้นอยู่กับการบริหารองค์กรในโรงเรียนแล้ว ความสัมพันธ์ที่ติดต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นทางนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจในการจัดการศึกษาและพัฒนาชุมชนโดยที่โรงเรียนสามารถนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพต่อการศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) ข้อแรกคือ การพัฒนาคุณภาพคนให้คนไทยทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งทางร่างกาย จิตใจ ความรู้ ความสามารถ ทักษะการประกอบอาชีพ และมีความมั่นคงในการดำรงชีวิตครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตัวเองที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และปรับปรุงในปี พ.ศ. 2545 ที่ต้องการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน (มาตรา 29) โดยให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (มาตรา 40) และกำหนดให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (มาตรา 57) เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นประโยชน์อย่างสูงสุดทั้งต่อโรงเรียน และชุมชน ในสภาพปัจจุบันการพัฒนาต้องอาศัยหลายหน่วยงานเข้าร่วมกันพัฒนาท้องถิ่นนั้น ๆ จึงจะมีความเจริญเท่าเทียมกัน

การจัดการศึกษาในอดีตที่ผ่านมาเป็นการจัดการศึกษาแบบศูนย์รวมอำนาจ ทั้งด้านการจัดสรรงบประมาณการบริหารงานบุคคล และด้านหลักสูตร แต่ยังคงขาดความเชื่อมโยงกับท้องถิ่น กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นครูเป็นศูนย์กลาง มุ่งความรู้ความจำไม่เสริมสร้างภูมิปัญญาดั้งเดิมให้ความสำคัญต่อวิชาการมากจนละเลยการพัฒนาในด้านอื่น ๆ เช่น คุณธรรม จริยธรรม คนที่ได้รับการศึกษาสูงส่วนใหญ่อยู่ห่างไกลจากชนบท ทำให้พลังชุมชนอ่อนแอลง เกิดปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทเข้ามาสู่สังคมเมือง สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น เพราะแนวคิดการพัฒนาแบบแยกส่วน การศึกษามุ่งผลิตผู้ชำนาญการเฉพาะด้านเพื่อสนองต่อระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ดังจะเห็นได้ว่า ในช่วง 3 – 4 ทศวรรษที่ผ่านมา มีกระแสการเรียกร้องให้มีการปฏิรูปการศึกษา (จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส, 2542 : 8) จุดอ่อนของการจัดการศึกษาของไทยดังกล่าวได้นำไปสู่ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิรูปการศึกษาดังที่กล่าวมาแล้วนั้น มุ่งปฏิรูปตามแผน ที่กำหนด เพื่อสนองตอบต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ต้องการให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิตของประชาชน ซึ่งสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเกิดการกระจายอำนาจ มีการกำหนดมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา ตลอดจนต้องการให้มีการระดมทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษาและจากนโยบายดังกล่าว กรมสามัญศึกษาจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ไว้หลายยุทธศาสตร์ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย หนึ่งในหลายยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ในแผนนโยบายคือ การกระจายอำนาจการศึกษา นั่นคือ การกระจายอำนาจในการตัดสินใจในการบริหารการศึกษา ให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งในแง่การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ร่วมประเมินผลและร่วมรับผิดชอบ นอกจากนั้น เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 40) ยังกล่าวอีกว่า การตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม (Participatory Decision-Making) นั้นมุ่งเน้นให้อำนาจแก่คณะกรรมการโรงเรียนใน 3 เรื่อง คือ งบประมาณ บุคลากร หลักสูตร หรือโปรแกรมการศึกษา โดยเฉพาะการบริหารเชิงพฤติกรรมศาสตร์ได้มุ่งเน้นเรื่องมนุษย์สัมพันธ์มากขึ้น เพราะการบริหารอย่างเดียวไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ ถ้าขาดความร่วมมือของผู้ร่วมงาน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นกฎหมายทางการศึกษาของไทย และยังเป็นมาตรการสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาให้ประสบความสำเร็จและตอบสนองความต้องการของสังคมไทย มีความยืดหยุ่น สามารถเชื่อมโยงระหว่างภูมิปัญญาไทยและภูมิปัญญาสากล มีการกระจายอำนาจการบริหารส่งเสริม ให้ประชาชนมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข (ศุภชัย พาณิชย์ภักดี, 2542 : 7) โดยเฉพาะอย่างยิ่งหมวดที่ 1 บททั่วไปกล่าวถึง การจัดการศึกษาต้องยึดหลัก 3 ประการ คือ ต้องจัดการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ต้องเปิดโอกาสให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และระบุให้สถาบันต่าง ๆ ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ในรูปแบบของศูนย์การเรียนรู้หรือการเรียนการสอนที่บ้าน ไม่ต้องส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียน เป็นการเดิโอกาสและเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้เรียนและผู้สอนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยและคนไทย ดังนั้น การจะบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพจึงต้องบริหารแบบยึดโรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management) มีกรรมการโรงเรียน (สุรัฐ ศิลปะอนันต์, 2541 : 7) การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น การยกโรงเรียนให้ผู้ปกครองชุมชนเป็นเจ้าของรับผิดชอบร่วมดำเนินการจะเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้โรงเรียนไม่แปลกแยกจากชุมชน (สงบ ลักษณะ, 2541 : 2)

ผู้บริหารที่ดีจะต้องสร้างความเข้าใจสร้างทัศนคติที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน (บัญชา อึ้งสกุล, 2542 :32) การกำหนดเป้าหมายการบริหารงานในโรงเรียนตามแนวปฏิรูปนั้น ผู้บริหาร ครู

ผู้ปกครอง ชุมชน จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนด การวางแผนงานโครงการขั้นตอนปฏิรูปงานต่าง ๆ ตลอดจนระยะเวลา และงบประมาณ เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็ต้องช่วยกัน ร่วมมือกันคิดหาวิธีการแก้ไข เพื่อให้การปฏิรูปบรรลุเป้าหมาย โดยกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาว่า จะต้องมีความคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่า ผู้แทนครู ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ รวมคณะกรรมการทั้งหมด 9 – 15 คน แต่ละกลุ่มเลือกผู้แทนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีการระดมทุนจากบุคคลหรือองค์กรท้องถิ่นมาสนับสนุนการจัดการศึกษา (จรัสศรี ชุนทวิ, 2544 : 3) การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจึงถือเป็นภารกิจหนึ่ง ที่มีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียน ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดแนวทางและข้อเสนอแนะ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ 5 แนวทาง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 51-66) คือ (1) การสร้างมนุษยสัมพันธ์ (2) การศึกษาชุมชน (3) การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน (4) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และ (5) การให้บริหารชุมชน โดยแนวทางและข้อเสนอแนะดังกล่าว มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 (กรมการศาสนา, 2541 : 4) ซึ่งได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามีส่วนร่วมการจัดการศึกษา (มาตรา 289)

โรงเรียนวัดบางพลีน้อยเป็นโรงเรียนขยายโอกาส ตั้งอยู่ในตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ ส่วนใหญ่ประชากรที่อาศัยในเขตนี้เป็นประชากรแฝง ย้ายถิ่นฐานมาประกอบอาชีพ ในเขตอุตสาหกรรมถ้าโรงเรียนสร้างความสัมพันธ์ให้ใกล้ชิดกับชุมชน หรือได้รับการสนับสนุนจากชุมชน จะทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจสภาพปัญหาของครูโรงเรียนวัดบางพลีน้อย พบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน ควรจัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชนกับองค์กรชุมชน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนและร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น ด้านการศึกษาชุมชนโรงเรียนควรศึกษาสภาพเศรษฐกิจรายได้และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ก่อนวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ทราบความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนั้นควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นจากชุมชน เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนได้ตระหนัก และเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ด้านการพัฒนาโรงเรียน ควรกำหนดนโยบายในลักษณะเกื้อกูลกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมร่วมกัน สนับสนุนส่งเสริมการก่อตั้งชมรมสมาคมร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป และเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น ด้านการให้บริการชุมชน ควรจัดอบรมวิชาชีพลัทธิสุทธาระยะสั้นให้กับประชาชนผู้สนใจ เช่น การจัดดอกไม้ การทำขนมเค้ก และโรงเรียนต้องจัดให้มีการบริการชุมชนให้หลายรูปแบบและหลายอย่าง เพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน

ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน เพื่อนำผลการวิจัยมาจัดระดับความต้องการของครูในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย เพื่อประกอบการตัดสินใจในการวางแผนพร้อมทั้งกำหนดนโยบาย และปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน และยังเป็นการพัฒนาการดำเนินงานด้านโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแนวนโยบายของการปฏิรูปการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และปรับปรุงในปี พ.ศ. 2545 เพื่อนำใช้ให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กรรมการเครือข่าย รวม 64 คน ของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน มี 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และด้านการให้บริการชุมชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง วิธีการของโรงเรียนที่จะต้องปฏิบัติงานด้านชุมชนให้มีคุณภาพ ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 ซึ่งโรงเรียนสามารถดำเนินการได้ทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ 2) ด้านการศึกษาชุมชน 3) ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน 4) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน 5) ด้านการให้บริการชุมชน

การสร้างมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีของบุคคล เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะมีผลให้การดำรงชีวิตร่วมกันอย่างราบรื่นตลอดจนการทำงานด้วยกันให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและทำให้ทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจในที่สุด ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานร่วมกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม

การศึกษาชุมชน หมายถึง การสำรวจ วิเคราะห์ หาความจริงเกี่ยวกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความต้องการ ปัญหาชุมชนนั้น ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน

การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน หมายถึง การที่โรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ นั้นเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ให้แก่ นักเรียน จึงเป็นประโยชน์แก่โรงเรียน ทั้งด้านการเรียนการสอนและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ทุกกิจกรรมสามารถที่จะเข้าร่วมได้โดยการเรียนรู้จากคนในท้องถิ่น เพื่อให้ทราบข้อปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้องและมั่นใจ

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน หมายถึง การดึงบุคคลภายนอกเข้ามาร่วมกิจกรรมของโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะด้านการศึกษา โรงเรียนอาจดำเนินการได้หลายวิธี ได้แก่ เชิญประชาชนที่สนใจด้านการศึกษามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู จัดตั้งคณะกรรมการประชาชน ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของโรงเรียน เป็นต้น

การให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการที่โรงเรียนให้แก่ชุมชนทั้งด้านวิชาการ การให้อาคารสถานที่ตลอดจนให้การส่งเสริมทางด้านนันทนาการ ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและด้านอาชีพ

บุคลากรในโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

ชุมชน หมายถึง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบุคคลต่อไปนี้คือ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นคณะกรรมการและเลขานุการ โดยตำแหน่งของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ส่วนคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คือ กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นตัวแทนของผู้ปกครองในแต่ละชั้น ทำหน้าที่ติดต่oprะสานงาน แจ้งข่าวสารต่าง ๆ กับทางโรงเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้แนวทางในการดำเนินงานของโรงเรียนวัดบางพลีน้อยที่นำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. นำผลการวิจัย เสนอให้ผู้บริหารโรงเรียนวัดบางพลีน้อยนำไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ใช้กรอบแนวคิดของนางสาวสิริธร กุลศิริ มีตัวแปรอิสระ ได้แก่ ฝ่ายบริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ตัวแปรตาม ได้แก่ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และด้านการให้บริการชุมชน ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำ แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนวัดบางพลีน้อย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ (แผน ข)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและนำเสนอไว้ดังนี้

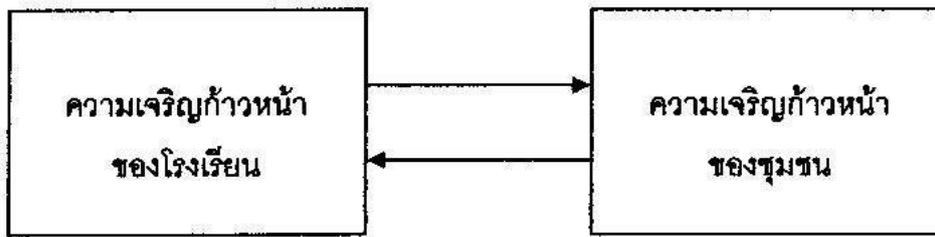
1. แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
2. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
3. โรงเรียนวัดบางพลีน้อย
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนจำเป็นต้องให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ได้มีผู้กล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้หลายท่าน ดังนี้

ลออ เกษสุวรรณ (2544 :10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชน เพราะโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ชุมชนจึงมีส่วนสำคัญที่จะให้ความสำคัญช่วยเหลือโรงเรียนได้ทั้งทรัพยากรในการจัดแหล่งวิทยากรต่าง ๆ อีกทั้งโรงเรียนก็เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่ในชุมชน ที่ทำหน้าที่ให้การการศึกษาแก่สมาชิกในชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและพัฒนาชุมชน

พิเชษฐ คงสตรี (2544 :10) ได้ให้ในแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่าเป็นความสัมพันธ์ของสองสถาบัน คือ โรงเรียน กับชุมชน ที่มีความเกี่ยวข้อง ผูกพันเชื่อมโยงกันในหลาย ๆ ด้านทั้งในฐานะเป็นผู้ให้และในฐานะเป็นผู้รับ โดยจะนำไปสู่การพัฒนาของทั้งสองสถาบันนี้ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติต่อไป ซึ่งความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนควรเป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าในชุมชน และความเจริญก้าวหน้าของชุมชนก็เป็นผลมาจากความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนเช่นเดียวกัน ดังแสดงความสัมพันธ์ของสถาบันทั้งสองไว้ในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ที่มา : พิเชษฐ คงสตรี, 2544 : 9

คินเนอร์และคณะ (Kindred and Other 1984 : 9) ได้อธิบายไว้ว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเป็นกระบวนการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในความสำเร็จ ความจำเป็นของการศึกษาและกระตุ้นให้ประชาชนในท้องถิ่นให้ความสนใจ ความเข้าใจและความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ชัยวัฒน์ ศรีธิบุญญา (2546 : 10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ว่า การจัดการศึกษาของโรงเรียนในปัจจุบันนี้ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชน เพราะโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ชุมชนจึงมีส่วนสำคัญที่จะให้ความช่วยเหลือได้ทั้งทรัพยากรในการจัดการ แหล่งวิทยากรต่าง ๆ อีกทั้งโรงเรียนก็เป็นองค์กรที่ตั้งอยู่ในชุมชน ที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกในชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนกับชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และพัฒนาชุมชน

จรรย์ แยมมิกลิน (2547 : 10) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ล้วนเกิดขึ้นจากกระบวนการหรือวิธีการต่าง ๆ ที่ผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนครู อาจารย์ภายในโรงเรียนต่างต้องการให้เกิดการสร้าง ความเข้าใจอันต่อกันระหว่างผู้ปกครองนักเรียน ประชาชนและชุมชน เพื่อให้เกิดการตอบสนองในความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งส่งผลทำให้เกิดการพัฒนาทั้งภายในโรงเรียน และภายในชุมชนด้วยเช่นกัน

สรุปได้ว่า จากแนวคิดที่กล่าวมานี้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน โรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ต้องอาศัยความร่วมมือและสนับสนุนจากชุมชน เพราะโรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ชุมชนจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยเหลือ ไม่ว่าจะเป็นด้านงบประมาณ อาคารสถานที่หรือการเรียนการสอน โรงเรียนเป็นองค์กรหนึ่งของชุมชน ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่สมาชิกในชุมชน ฉะนั้นโรงเรียนและชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพื่อประโยชน์ในการศึกษาและการพัฒนาทั้งภายในโรงเรียนและภายในชุมชนด้วยเช่นกัน

ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบัน ดังนั้นผู้บริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องศึกษาแนวทางการดำเนินงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานให้ได้ประสิทธิผลสูงสุด จากการศึกษาพบว่า มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

พนิจดา วีระชาติ (2542 : 4) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้โรงเรียนรู้จักชุมชนดีขึ้นในแง่ที่สามารถค้นหาและใช้แหล่งทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษา และในเวลาเดียวกันก็ให้ชุมชนมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน

ละออ เกษสุวรรณ (2544 : 12) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนคือการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกัน อันจะเป็นหนทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ขณะเดียวกันก็เป็นหนทางให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น

ชัยวัฒน์ ศรีธัญญา (2546 : 11) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ การดำเนินการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความรู้สึกที่ดีต่อกันอันจะเป็นหนทางให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน ขณะเดียวกันก็เป็นหนทางให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่น

สุรินทร์ นำมาผล (2546 : 13) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน คือวิธีหรือกระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนใช้ติดต่อสื่อสารสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานของโรงเรียนแก่ผู้ปกครองนักเรียนและประชาชนในชุมชนเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนและโรงเรียนให้เจริญก้าวหน้าพร้อมกัน

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547 : 11) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโรงเรียน เพื่อเป็นโรงเรียนของชุมชนอย่างแท้จริง

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน คือ การดำเนินการสร้างเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และความรู้สึกที่ดีต่อกัน ซึ่งจะเป็นหนทางนำชุมชนเข้ามามีส่วนในการพัฒนาโรงเรียน และหนทางที่จะนำโรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ความมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และมีความใกล้ชิดกับชุมชนมากกว่าสถาบันอื่น มีหน้าที่พัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพให้แก่ชุมชน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อโรงเรียนและชุมชน ได้มีผู้ที่กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

เอลส์บริ (Elsbree, 1967 : 348) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ 5 ประการ คือ

1. การนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน
2. การให้ชุมชนเป็นแหล่งทางการศึกษา
3. การใช้โรงเรียนเป็นแหล่งทางการศึกษาของชุมชน
4. ชุมชนในฐานะเป็นหุ้นส่วนการประกอบการทางการศึกษา
5. โรงเรียนและชุมชนในฐานะเป็นหุ้นส่วนการปรับปรุงชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อ การสร้างความ เข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน และมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน อันจะเป็นหนทางที่จะให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เนื่องจากโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นหน่วยงานหรือสถาบันที่พัฒนาคนเพื่อการ ดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน โรงเรียนยังเป็นองค์กรและตัวกลางที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา ชุมชนอีกด้วย ดังนั้นโรงเรียนและชุมชนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จากความสำคัญและ ความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงมีนักการศึกษาหลายท่านได้ อธิบายถึงความสำคัญไว้ดังต่อไปนี้

เพ็ญรำไพ รามบุตร (2537:20) กล่าวถึง ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนเกิดขึ้นเนื่องจาก โรงเรียนกับชุมชนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ จะต้องสร้างความสัมพันธ์กัน เพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อดำรงชีวิตที่ดีในชุมชนและ โรงเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วย โรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และ ความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นมีหลายประการด้วยกัน การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทำให้ครูกับ ผู้ปกครองนักเรียน และประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็น ปัญหาต่อการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนตามความต้องการของชุมชน เพื่อ ใช้ทรัพยากรของชุมชนให้เป็นประโยชน์ ทำให้โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนดีขึ้น โรงเรียนเป็น แหล่งคัดเลือกคนให้ชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาคนในชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งรวมสาขาวิชา ต่าง ๆ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม โรงเรียนเป็นศูนย์อบรมของชุมชนและโรงเรียน ชุมชน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

ชัยวัฒน์ ศรีธัญญา (2546 :17) กล่าวว่า โรงเรียนกับชุมชนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างความสัมพันธ์กัน โรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน และโรงเรียนยังเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนด้วย โรงเรียนกับชุมชนจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด และความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้นมีหลายประการด้วยกัน การศึกษาในโรงเรียนสัมพันธ์กับบุคคลในชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ทำให้ครูกับผู้บริหาร นักเรียนและประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มคนที่เป็นปัญหาต่อการศึกษา เพื่อปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนความต้องการของชุมชน เพื่อให้ทรัพยากรชุมชนให้เป็นประโยชน์ ทำให้โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจชุมชนดี โรงเรียนเป็นแหล่งคัดเลือกคนในชุมชนโรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนาคนในชุมชน โรงเรียนเป็นแหล่งรวมสาขาวิชาการต่าง ๆ โรงเรียนเป็นแหล่งถ่ายทอดวัฒนธรรม โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของชุมชน โรงเรียนและชุมชนมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547:15) กล่าวว่า ความสำคัญ และความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกิดขึ้นมาเพราะโรงเรียนเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มุ่งให้ประโยชน์ต่อชุมชน และให้บริการชุมชน โดยมีการถ่ายทอดความรู้ ปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมของชาติเพื่อหล่อหลอมให้ผู้ที่ได้ผ่านการคัดเลือกเข้ามาสู่ระบบการเรียนการสอนภายในโรงเรียนมีคุณสมบัติเป็น "คนดี คนเก่ง มีปัญญา และมีความสุข" ตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติต่อไป

สรุปได้ว่า ความสำคัญและความจำเป็นในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเนื่องมาจากโรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โรงเรียนเป็นแหล่งผลิตและพัฒนาอบรมและคัดเลือกบุคลากรที่ดีให้ชุมชน และชุมชนก็มีส่วนช่วยในการพัฒนาโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนั้นความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาของเยาวชนและการพัฒนาชุมชนในท้องถิ่นนั้น

หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานที่โรงเรียนต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับชุมชน ไม่ว่าจะโดยการออกไปหาชุมชน หรือนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน การดำเนินการจำเป็นต้องมีการวางแผนอย่างรอบคอบ ตั้งใจจริงและบริสุทธิ์ใจ หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ดังนี้

คินเดรด (Kindred, 1975 : 16) ได้เสนอแนวคิดในรูปของประชาสัมพันธ์โรงเรียน (Public Relations for School) ดังนี้

1. ต้องดำเนินการด้วยความบริสุทธิ์ใจ (Integrity) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องทำอย่างตรงไปตรงมาเชื่อถือได้
2. ต้องดำเนินการด้วยความต่อเนื่อง (Continuity) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องทำต่อเนื่องตลอดเวลาและตลอดไป
3. ต้องดำเนินการให้ครอบคลุมงานทุกด้าน (Converge) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องสร้างให้ครอบคลุมงานทุกด้านของโรงเรียน ไม่ใช่จะสร้างเพียงงานด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ
4. ต้องดำเนินการด้วยความเรียบง่าย (Simplicity) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องดำเนินการโดยใช้ภาษาและวิธีการที่ง่ายแก่การเข้าใจ
5. ต้องดำเนินการด้วยวิธีเสริมสร้าง (Constructiveness) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องสร้างออกมาในรูปของการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน
6. ต้องดำเนินการโดยการรู้จักปรับตัวเข้าหากัน (Adaptability) หมายความว่า ความสัมพันธ์ต้องปรับทุกสิ่งทุกอย่างให้เข้ากับสภาพของชุมชนให้ได้ไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด
7. ต้องดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นได้ (Flexibility) หมายความว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์จะต้องยืดหยุ่นได้ตามควรแก่สาระวิธีการ เวลา และโอกาส

กลม ตรีชู (2541 : 11) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนไว้ดังนี้

1. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมด้วยความบริสุทธิ์ใจ มีความจริงใจต่อกัน
2. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินกิจกรรมด้วยความต่อเนื่องสม่ำเสมอ
3. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินการพัฒนางานให้ครบทุกด้าน และครอบคลุม
4. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินการร่วมกันด้วยความเรียบง่ายใช้ภาษาสื่อสารเข้าใจตรงกัน
5. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินการร่วมกันด้วยการเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันตามหลักเกณฑ์แห่งความถูกต้องและ
6. โรงเรียนกับชุมชนจัดให้มีการดำเนินการด้วยความยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลังและเต็มความสามารถ

วัชรีย์ สุขเจริญวิภารัตน์ (2542 : 28) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น กระทำได้ไม่ว่าจะเป็นการนำกิจกรรมภายในโรงเรียนออกสู่ประชาชนหรือเอาชุมชนเข้ามาร่วมกิจกรรมในโรงเรียนจะต้องยึดหลักความบริสุทธิ์ใจ มีความปรารถนาดีต่อกัน มีความเรียบง่ายตรงไป ตรงมา มีความพึงพอใจร่วมมือร่วมใจกันเพื่อให้เกิดประโยชน์ความเจริญแก่ทั้งโรงเรียนและชุมชน

สาคร จันทะเลิศ (2542 : 21) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น โรงเรียนจะต้องมีกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนกับชุมชนได้เข้าร่วมกิจกรรมกันมากที่สุด เช่น การจัดการศึกษาร่วมกัน การมีกิจกรรมร่วมกันด้านขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการให้บริการด้านอาคาร สถานที่ บุคลากร และบทบาทหน้าที่ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ลออ เกษสุวรรณ (2544 : 21) หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น บุคคลในโรงเรียนต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่อย่างละเอียดลึกซึ้ง เพื่อที่จะสามารถปรับบทบาทให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน การดำเนินการต้องทำด้วยความบริสุทธิ์ใจตรงไปตรงมาเป็นไปในทางสร้างสรรค์ มีความต่อเนื่อง มีวิธีการหลาย ๆ อย่าง คล่องตัว ยืดหยุ่นได้ เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และโอกาส

สุรินทร์ นำมาผล (2546 :16) กล่าวถึง หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้ ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันนั้นโรงเรียนจะต้องมีความบริสุทธิ์ใจในการติดต่อกับชุมชนโรงเรียนจะต้องให้ข่าวสารกับชุมชน และรับรู้สภาพการณ์ภายในชุมชน กิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนดำเนินการเกี่ยวกับชุมชนจะต้องกระทำโดยต่อเนื่องกันไป การติดต่อกับชุมชนต้องใช้ภาษาที่เหมาะสม เข้าใจง่าย ถูกต้องกับเหตุการณ์ นอกจากนี้โรงเรียนต้องพยายามดึงเอาประชาชนมาร่วมกิจกรรมของโรงเรียน รวมทั้งให้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียน โดยโรงเรียนจะต้องยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ และดำเนินการทุกชนิดอย่างมีประสิทธิภาพ

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547:8) หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ครูหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมีความรู้เกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ และดำเนินการตามขอบข่ายต่าง ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ เป็นการสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการควรใช้หลาย ๆ วิธีให้เหมาะสมตามสถานการณ์ เพื่อให้เกิดการตอบสนองในความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และก่อให้เกิดการพัฒนาทั้งในโรงเรียนและในชุมชนนั้น

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ต้องมีการให้ข่าวสารซึ่งกันและกัน คือบุคลากรต้องทราบความเป็นไปของชุมชนต้องทราบถึงปัญหาและวิธีการดำเนินงานของโรงเรียน โดยยึดหลักมนุษยสัมพันธ์ มีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจต่อกันดำเนินงานต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ มีความยืดหยุ่น ตามเวลา และสถานการณ์ ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเรียบง่าย มีการสร้างสรรค์ การสร้างความสัมพันธ์จะต้องครอบคลุมลักษณะงานและขอบข่ายของโรงเรียนในทุกด้านอย่างเพียงพอ มิใช่มุ่งในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะด้านซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

วิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ในสภาพการณ์ปัจจุบัน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ยังไม่บรรลุผลอันก่อให้เกิดความร่วมมือมากนัก โดยเฉพาะในปัจจุบันโลกมีความก้าวหน้า การพัฒนาชุมชนต้องอาศัยหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมพัฒนาท้องถิ่นนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนซึ่งเป็นองค์กรหนึ่งที่สำคัญในชุมชน วิธีการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 20) ได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของฝ่ายบริหาร ครูผู้สอน ที่จะต้องร่วมมือกันจัดกิจกรรมที่จะต้องนำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน และนำโรงเรียนเข้าสู่ชุมชน รวมถึงการให้บริการแก่ชุมชนซึ่งต้องสอดคล้องกับวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนของนักการศึกษาหลายท่านดังนี้

บรรเทา กิตติศักดิ์ (ม.ป.ป. : 194 – 204) ได้เสนอวิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนดังนี้

1. การศึกษาชุมชน เช่น ศึกษาประวัติ วัฒนธรรมประเพณี สภาพความต้องการ เพื่อจะได้ข้อมูลมาใช้ในการดำเนินงาน
2. การสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล กลุ่มบุคคลองค์กรในชุมชน เช่น การเชิญบุคคลากรมาเป็นประธานจัดงาน
3. การนำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน หรือ หน่วยงานในชุมชน
4. การจัดตั้งองค์กรร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น สมาคมผู้ปกครองและครู สมาคมศิษย์เก่า
5. การสร้างความสัมพันธ์โดยใช้สื่อ เช่น เอกสาร สิ่งพิมพ์ สไลด์
6. การสร้างความสัมพันธ์โดยการให้บริการ เช่น บริการทางวิชาการ บริการด้านบุคลากร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์

กุลยา ตันติผลลาชีวะ (2537 : 49) ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนหลายประการดังนี้

1. จัดทำเอกสารแผ่นพับ (Brochure) เพื่อเผยแพร่ข่าวสารและให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนแก่ชุมชน
2. เปิดเยี่ยมชมสถานที่ (Open House) ในแต่ละปีโรงเรียนควรจัดนิทรรศการวิชาการ การแสดงผลงานนักเรียนทางด้านศิลปะและอื่น ๆ เพื่อให้สาธารณชนผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมห้องเรียนที่สวยงาม มีจุดเด่น โดยจัดงานอย่างมีระบบ มีความหมายงูใจ
3. เข้าร่วมสาธารณกิจของชุมชน เช่น งานพัฒนาหมู่บ้าน งานทำความสะอาดท้องที่ นอกจากชุมชนจะเห็นใจโรงเรียนแล้วนักเรียนยังได้ฝึกการเรียนรู้กับชุมชน

4. การบริการชุมชน เป็นงานอย่างหนึ่งของโรงเรียน เช่นการบริการเด็กเล็ก บริการให้ความรู้ผู้สูงอายุในพื้นที่ กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยให้ประชาชนตระหนักในคุณค่าของโรงเรียน

5. จัดตั้งประชาสัมพันธ์โรงเรียน เพื่อทำหน้าที่ศึกษาข้อมูล ประเมินเจตคติของประชาชน ซึ่งเป็นกลวิธีเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่ดีที่สุด

ณรงค์ศักดิ์ ถนอมศรี (2538 : 87 – 93) ได้เสนอวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. การเชิญผู้ปกครองนักเรียนหรือประชาชนในชุมชนมาโรงเรียน
2. การรายงานเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
3. โรงเรียนให้ความช่วยเหลือชุมชนด้วยการให้บริการด้านต่าง ๆ ที่ชุมชนต้องการ
4. โรงเรียนขอความช่วยเหลือและความร่วมมือจากชุมชน
5. เกี่ยวกับอาคารสถานที่ของโรงเรียนแก่ชุมชน
6. การใช้ทรัพยากรในชุมชน
7. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน
8. การประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ

พนิชดา วีระชาติ (2542 : 55 – 56) ได้เสนอวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

1. จัดให้มีการปฐมนิเทศผู้ปกครองของนักเรียนในวันเปิดภาคเรียนโดยชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งด้านการสอน การอบรมบ่มนิสัย และการพัฒนาในด้านต่าง ๆ

2. เชิญผู้ปกครองมาเยี่ยมชมโรงเรียน เช่น มาชมการเรียนการสอน ชมการแสดงของนักเรียน ชมนิทรรศการที่โรงเรียนจัดขึ้น เป็นต้น

3. เชิญผู้ปกครองมาร่วมแก้ไขปัญหบางอย่างเกี่ยวกับเด็กก้าวร้าว เด็กติดยาเสพติด

4. ให้ครูไปเยี่ยมผู้ปกครองและนักเรียนที่บ้านเพื่อให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและมีความสนิทสนมซึ่งกันและกัน

5. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน เช่น เชิญมาเป็นวิทยากรในเรื่องที่เขามีความถนัดและชำนาญสูง เชิญมาร่วมกิจกรรมการของโรงเรียน เช่น เชิญมาเป็นวิทยากรในเรื่องที่เขามีความถนัดและชำนาญสูง เชิญมาเป็นกรรมการในงานที่โรงเรียนจัดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬา การจัดงานประเพณี หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่สนใจร่วมกัน ถ้าเป็นไปได้ อาจเชิญผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนงานของโรงเรียน ทั้งในด้านหลักสูตร อาคารสถานที่ และวัสดุอุปกรณ์ของโรงเรียน

1.5.2 มีการเผยแพร่ให้ปรากฏแก่ชุมชน

1.5.3 มีการเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระบบ

3. การให้บริการชุมชน ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริการชุมชน ไว้ดังนี้

1.3 การบริการข่าวสารให้ข้อมูลความเคลื่อนไหวให้ชุมชนทราบด้วยการจัดบริการห้องสมุดชุมชน วิทยุ หนังสือพิมพ์

1.4 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยจัดให้มีโครงการเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่ชุมชน

1.5 การส่งเสริมอาชีพมีโครงการบริการส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชนมีการประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้

1.6 การบริการนันทนาการ มีการบริการด้านนันทนาการ จัดเป็นโครงการของโรงเรียน เช่น แข่งขันกีฬาพื้นเมือง การแสดงดนตรีพื้นเมือง

1.7 การบริการอาคารสถานที่ และวัสดุครุภัณฑ์ ส่งเสริมให้มีการบริการอาคารสถานที่หรือวัสดุครุภัณฑ์แก่ชุมชน เช่น หอประชุม

1.8 การบริการวิชาการ มีโครงการบริการด้านวิชาการแก่ชุมชน จัดนิทรรศการวิชาการให้ข้อมูลข่าวสารทางวิชาการ

2. การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน สืบเนื่องจากโรงเรียนมีโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน เช่น โครงการรักษาความสะอาดวัดในชุมชน โครงการปลูกต้นไม้ โครงการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ

2.1 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน สืบเนื่องจากโรงเรียนมีโครงการจัดกิจกรรมพัฒนาชุมชน เช่น โครงการรักษาความสะอาดวัดในชุมชน โครงการปลูกต้นไม้ โครงการอนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ

2.2 การให้ความร่วมมือ ในการพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนให้ความร่วมมือส่งบุคลากรของโรงเรียน นักเรียนช่วยพัฒนาท้องถิ่นเมื่อชุมชนขอความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง

3. การได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ไว้ดังนี้

3.1 การจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนโรงเรียน ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรม สมาคม มูลนิธิเพื่อสนับสนุนโรงเรียน มีการจัดตั้งคณะกรรมการและกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ รับผิดชอบกรณีได้รับการสนับสนุนจากชุมชน จัดรวบรวม สรุปผลการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบ สืบค้นได้ง่าย รวดเร็ว

3.2 การช่วยเหลือด้านวิชาการ ชุมชนได้ให้ความร่วมมือโรงเรียนด้านวิชาการ เช่น การเป็นวิทยากร ให้ใช้สถานที่ประกอบแหล่งวิทยาการ ให้ฝึกงานในสถานที่ประกอบอาชีพอิสระ

4. การประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไว้ดังนี้

4.1 มีการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.2 มีหลักฐานให้ตรวจสอบได้

4.3 มีคณะกรรมการเป็นผู้ดำเนินการ

4.4 มีการวิเคราะห์ผลการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

4.5 มีการนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนและมีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะทำให้โรงเรียนและชุมชนสามารถร่วมกันพัฒนาการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ตามแนวทางและข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 มี 5 แนวทางดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2547 : 51 – 66)

การสร้างมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์เป็นเรื่องที่ว่าด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีของบุคคล เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะมีผลให้การดำรงชีวิตร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่นตลอดจนการทำงานร่วมกันจนด้วยกัน เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและทำให้ทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจในที่สุด ดังนั้นบุคลากรในโรงเรียนจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถดำเนินงานร่วมกันกับชุมชนได้อย่างเหมาะสม

หลักการสร้างมนุษยสัมพันธ์

1.1 พัฒนาตนเองเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เช่น ลักษณะท่าทาง การแต่งกาย การรักษาสุขภาพร่างกายและจิตใจ และความรอบรู้ด้านต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 พัฒนาตนเองเพื่อให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี เช่น อ่อนน้อม มีน้ำใจ อารมณ์ดีเป็นมิตรกับทุกคน ให้ความร่วมมือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

1.3 สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างข้าราชการกับประชาชน เช่น เข้าใจและยอมรับในวิถีชีวิตของชุมชน สำนักในหน้าที่ เต็มใจให้บริการ สุภาพเรียบร้อย ไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามและสามารถใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสารได้

ดังนั้น มนุษยสัมพันธ์จึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงาน สามารถขจัดปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยง่าย และบุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความมั่นใจ

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2541 : 128 , อ้างอิงมาจาก วินิจ เกตุขำ 2535 : 16) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์คือ กระบวนการรวมพลังของบุคคลเพื่อจะทำงานและมีแรงจูงใจให้ความร่วมมือกันทำงาน โดยมุ่งเน้นที่จะให้ผลผลิตสูง และในขณะเดียวกันบุคคลก็ได้รับการตอบสนองตามความต้องการทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา

ศิริวรรณ เสรีวัฒน์และคณะ (2538 : 144) ได้กล่าวถึงความหมายของมนุษยสัมพันธ์ว่า หลักแนวทางด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นการมุ่งความสำคัญไปที่บทบาทของแต่ละบุคคลตามทฤษฎีคลาสสิก (Classic) ซึ่งเป็นการปรับปรุงผลลัพธ์ของพฤติกรรมบุคคลและอิทธิพลต่อการทำงานกลุ่ม

กูด (Cater V.Good 1973 : 287 ; อ้างอิงมาจาก วินิจ เกตุขำ, 2535 : 16) ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ว่า มนุษยสัมพันธ์เป็นปฏิกริยาทางสังคมที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล อิทธิพลที่บุคคลมีต่อกันและกันเป็นการศึกษาถึงอิทธิพลหรือปฏิกริยาที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคลเหล่านั้น

เดวิส (Keith Davis, 1972 : 15 – 17 อ้างอิงใน วินิจ เกตุขำ, 2535 : 16) ได้ให้ความหมายของมนุษยสัมพันธ์ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มคนในหน่วยงานทุกประเภท ไม่ว่าจะเป็นภาคธุรกิจ ภาครัฐบาล หรือกลุ่มทางสังคมตลอดจนโรงเรียนและบ้านปฏิสัมพันธ์นี้จะปรากฏขึ้นอย่างมาก ในหน่วยงานที่คนอยู่ร่วมกันอย่างมีโครงสร้างเป็นทางการ ซึ่งจะช่วยให้การทำงานในหน่วยงานนั้นบรรลุจุดประสงค์

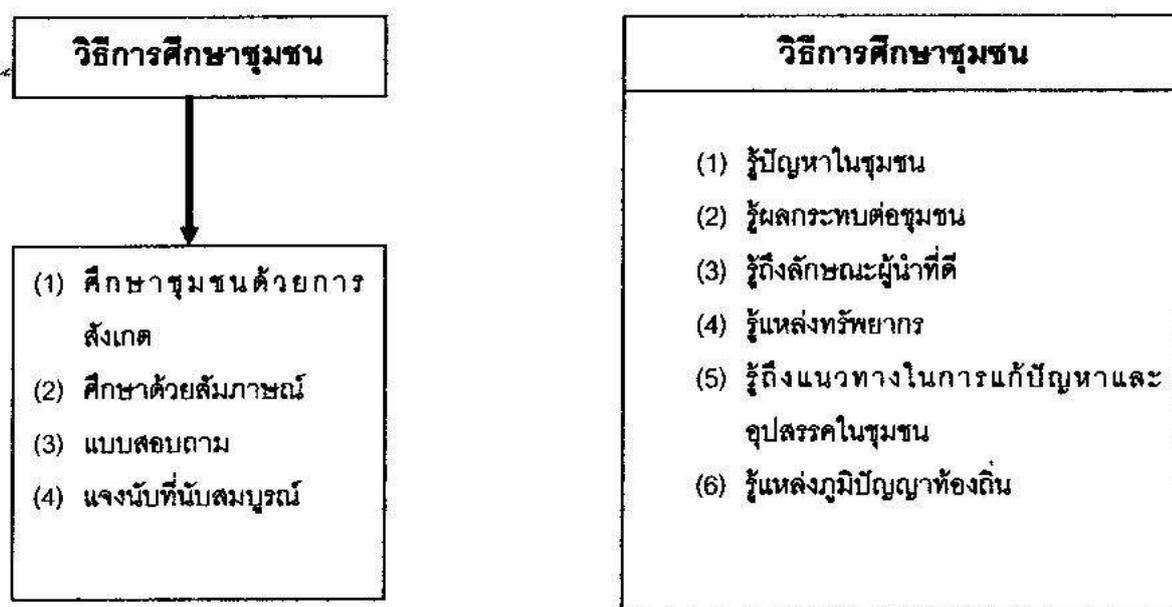
คณะกรรมการบริหารหลักสูตร สาขาการบริหารการศึกษา สถาบันราชภัฏราชนครินทร์ (2547 : 117) กล่าวว่ามนุษยสัมพันธ์ หมายถึง กระบวนการบริหาร การครองใจคน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิสัมพันธ์ ความรักใคร่ ความผูกพัน ความเข้าใจ รวมถึงความร่วมมือร่วมใจกันในการอนุเคราะห์ช่วยเหลือกันและกันให้การทำงานอย่างมีความสุข มีสวัสดิภาพในการทำงาน สามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงานหรือลูกจ้าง โดยการทำงานให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ขององค์การหรือหน่วยงาน ประสิทธิภาพสัมฤทธิ์ของงานอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง วิธีการที่ว่าด้วยการสัมพันธ์ของมนุษย์ เพื่อให้เกิดความสามัคคี รักใคร่ ความเคารพนับถือ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ความรู้สึกคิดที่จะช่วยเหลือ

กันอย่างเต็มอกเต็มใจ เพื่อให้งานในองค์กรบรรลุผลตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพในการทำงานและสามารถตอบสนองตามความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน

2. การศึกษาชุมชน

การศึกษาชุมชน คือ การสำรวจ วิเคราะห์ หาความจริงเกี่ยวกับสภาพของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม ความต้องการ ปัญหาชุมชนนั้น ๆ เพื่อพื้นฐานในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 2

แผนภูมิที่ 2 แสดงวิธีการศึกษาชุมชน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 52

แนวทางในการศึกษาชุมชนที่ดีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจ จำเป็นต้องศึกษาข้อมูลของชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 53 -54) ดังต่อไปนี้

1.1 สภาพพื้นฐาน เช่น ประวัติความเป็นมา แหล่งทรัพยากรทางธรรมชาติ แหล่งทรัพยากรทางโบราณคดี ที่ตั้ง ส่วนราชการ และศาสนสถาน ขนาดพื้นที่ ลักษณะของภูมิประเทศ และภูมิอากาศ และสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น

1.2 ประชากร เช่น โครงสร้างของประชากร เช่น วัย เพศ จำนวนครัวเรือน ขนาดของครอบครัว การปฏิบัติของคนในชุมชน เครือญาติ อัตราการเกิด การตาย การย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย การศึกษาของประชากรในชุมชน อุปกรณ์ การเรียนการสอน จำนวนนักเรียนแยกตามเพศ

วัยต่าง ๆ สุขภาพอนามัย การเจ็บป่วยของประชากรในชุมชน และการบริการสุขภาพอนามัยอาหาร การกินและน้ำดื่ม น้ำใช้

1.3 เศรษฐกิจ เช่น ลักษณะที่อยู่อาศัย การถือครองที่ดินทำกิน เช่น เช่าหรือของตนเอง การใช้เวลารว่างให้เป็นประโยชน์ การว่างงานหรือการทำงานไม่คุ้มค่าแรง รายจ่าย การเก็บออม การลงทุน อาชีพหลัก อาชีพรอง การกู้ยืม แหล่งเงินกู้ ธนาคาร พ้อค้า อัตราดอกเบี้ย ผลตอบแทนจากการลงทุนร่วมกัน การใช้วิทยาการผลิต การคมนาคมในชุมชนและการขนส่ง ผลผลิตออกสู่ตลาด การรับจ้าง อัตราค่าจ้างต่อวัน กลุ่มธุรกิจชุมชนที่นำไปสู่การช่วยเหลือตนเอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่การช่วยเหลือตนเอง และกิจกรรมต่าง ๆ ที่นำไปสู่การเพิ่มพูนวิทยาการแผนใหม่ในการประกอบอาชีพ

1.4 วัฒนธรรม เช่น โครงสร้างทางวัฒนธรรมในชุมชน ความเชื่อ ประเพณี ค่านิยม ข้อห้ามต่าง ๆ ในชุมชน ความสัมพันธ์ของสถาบันทางศาสนากับชุมชน บทบาทของสถาบันทางศาสนาที่มีต่อชุมชนในเชิงพัฒนา สถานภาพของสตรีในชุมชน เยาวชน เด็ก คนชรา และพลังของวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของโรงเรียน

1.5 องค์การชุมชนและกลุ่มต่าง ๆ เช่น โครงสร้างขององค์กรในการปกครองตนเอง ในชุมชนระบบผู้นำ อำนาจกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน อันนำไปสู่การช่วยเหลือตนเอง ของประชาชนในชุมชน คณะกรรมการในชุมชน บุคคลที่มีอำนาจทางเศรษฐกิจในชุมชน และร่วมมือของประชาชนที่มีผลต่อกิจกรรมของส่วนรวม

จันย แยมมีกลีน (2547 : 35) กล่าวถึง การศึกษาชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน เพื่อให้ในการจัดทำแผนงานของโรงเรียน และใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุปได้ว่า การศึกษาชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน คือ การศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในทุกด้าน เช่น ความเป็นมาของชุมชน วัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน ประชากร และเศรษฐกิจ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาทำแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 55,63) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ถือเป็นงานหลักที่มีผลต่อการสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโรงเรียนควรจะทำให้มีความสำคัญและถือปฏิบัติอย่างจริงจัง เพราะถ้าโรงเรียนกับชุมชนมีการร่วม

กิจกรรมต่าง ๆ กันแล้ว ความรู้สึกผูกพัน ความรักใคร่หวงแหน ก็ย่อมเกิดขึ้น ในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนของบุคลากรในโรงเรียนนั้น ทุกกิจกรรมสามารถที่เข้าร่วมได้โดยการเรียนรู้จากคนในท้องถิ่น เพื่อให้ทราบข้อปฏิบัติตนในการเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างถูกต้องมั่นใจ โดยเฉพาะสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นที่มีวัฒนธรรมหลากหลายอย่างเช่น ชุมชนมุสลิม สถานศึกษาสามารถนำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมเพื่อ ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี

สุรีย์ จันทรมณี และคณะ (2541 : 3) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน หมายถึง การที่กลุ่มบุคคลมีส่วนร่วมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ร่วมความคิดร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมทุนทรัพย์ ร่วมรับผิดชอบ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมในการออกความคิดสร้างสรรค์ ร่วมพัฒนา เพราะการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกลุ่ม และต้องการเห็นความสำเร็จของงานนั้น ๆ ดังนั้น ในช่วงระยะเวลาหนึ่งอาจมีการแบ่งงานรับผิดชอบตามความสามารถหรือการตกลงใจร่วมกันปฏิบัติงานดังกล่าวด้วยความผูกพัน มีความไว้วางใจเป็นพื้นฐาน และมีการเสริมพลังงานและทำงานเป็นทีม

กรมวิชาการ (2546 : 113 – 118) กล่าวถึงการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ไว้ว่า โรงเรียนควรเชื่อมโยงกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียนกิจกรรมเพื่อสร้างสรรค์สังคมเข้าด้วยกัน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะ และมีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนสามารถทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติได้ด้วย โดยกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมนี้อาจแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทคือ

1. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และบริการสังคม
2. กิจกรรมพัฒนาวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อสังคมและ
3. กิจกรรมดำรงรักษา สืบสานศาสนา ศิลปะ

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547: 40) กล่าวว่า การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาชุมชน การให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการสร้างสรรค์สังคม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกไปทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

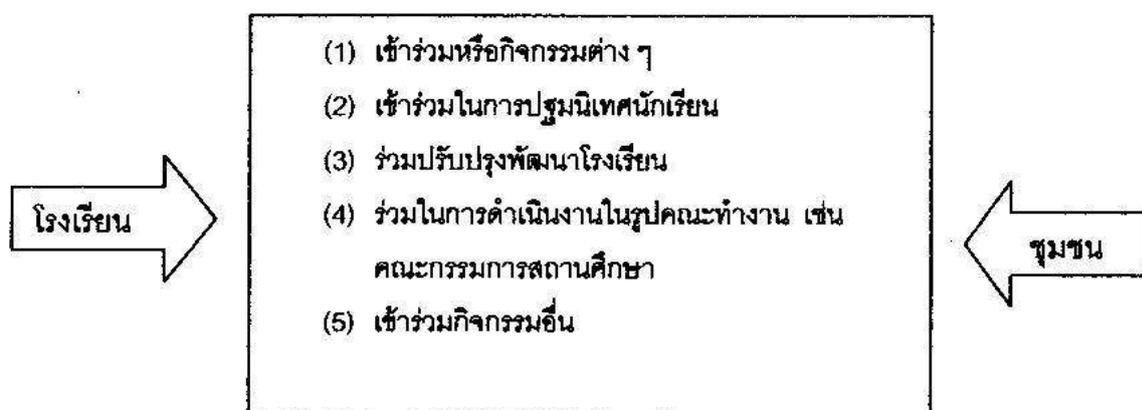
สรุปได้ว่า การเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน หมายถึง การให้ความร่วมมือ ในการพัฒนาท้องถิ่นโรงเรียนให้ความร่วมมือส่งบุคลากรของโรงเรียน นักเรียน ช่วยพัฒนาท้องถิ่นเมื่อชุมชนของความร่วมมือ อย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อเชื่อมโยงโรงเรียนและชุมชนเข้าด้วยกันนักเรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนสามารถทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติได้ด้วย

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 63 – 65) กล่าวว่า การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีภารกิจในการจัดการศึกษา เพื่อสมาชิกของชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรับรู้ปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับทราบผลการดำเนินงาน จะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมการดำเนินงานนั้น อาจกระทำได้ดังต่อไปนี้

1. เข้าร่วมหรือชมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันสงกรานต์ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น
2. การปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองของนักเรียนเข้าใหม่ร่วมประชุมในการนิเทศ เพื่อได้ทราบระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และจะได้ช่วยกันกวดขันบุตรหลานของตน ให้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. การร่วมปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ชุมชนอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนได้ ทั้งด้านแรงงาน ความคิด และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาขึ้นทุกด้าน สามารถดำเนินตามภารกิจได้ดียิ่งขึ้น
4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนในรูปคณะกรรมการตามควรแก่กรณี
5. กิจกรรมอื่น ๆ โรงเรียนสามารถให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนได้อีก อย่างหลากหลาย แล้วแต่ลักษณะของพื้นที่ กฎ ระเบียบที่กำหนด

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน สามารถดำเนินการได้ ดังแสดงไว้ใน แผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน

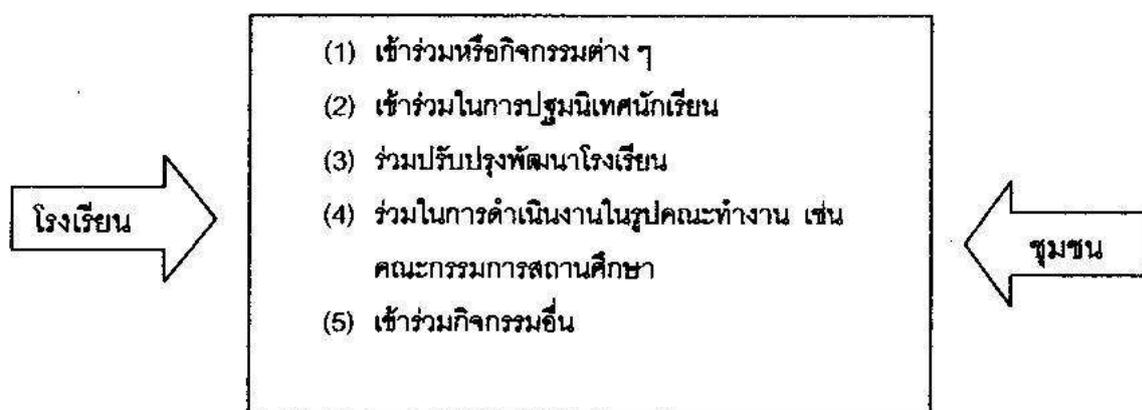
ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 65

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 63 – 65) กล่าวว่า การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน โรงเรียนมีภารกิจในการจัดการศึกษา เพื่อสมาชิกของชุมชน การเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรับรู้ปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับทราบผลการดำเนินงาน จะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การให้ชุมชนมีส่วนร่วมการดำเนินงานนั้น อาจกระทำได้ดังต่อไปนี้

1. เข้าร่วมหรือชมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การแข่งขันกีฬา กิจกรรมวันเด็ก กิจกรรมวันขึ้นปีใหม่ กิจกรรมวันแม่ กิจกรรมวันสงกรานต์ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น
2. การปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ โรงเรียนควรเชิญผู้ปกครองของนักเรียนเข้าใหม่ร่วมประชุมในการนิเทศ เพื่อได้ทราบระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน และจะได้ช่วยกันกวดขันบุตรหลานของตน ให้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง
3. การร่วมปรับปรุงพัฒนาโรงเรียน ชุมชนอาจเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียนได้ ทั้งด้านแรงงาน ความคิด และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาขึ้นทุกด้าน สามารถดำเนินตามภารกิจได้ดียิ่งขึ้น
4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนในรูปคณะกรรมการตามควรแก่กรณี
5. กิจกรรมอื่น ๆ โรงเรียนสามารถให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนได้อีก อย่างหลากหลาย แล้วแต่ลักษณะของพื้นที่ กฎ ระเบียบที่กำหนด

การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน สามารถดำเนินการได้ ดังแสดงไว้ใน แผนภูมิที่ 3

แผนภูมิที่ 3 แสดงการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 65

ส่วนใหญ่นักประจักษ์ชาวบ้านจะมีส่วนร่วมในลักษณะเป็นวิทยากรในเนื้อหาบางเรื่อง เช่น การสอนเรื่อง สมุนไพร การต่อกิ่งติดตา การปลูกป่า เมื่อผู้เรียนศึกษานอกสถานที่ การให้ประจักษ์ชาวบ้านทำหน้าที่แทนครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนภายในโรงเรียนหรือภายในชุมชน จึงเป็นสิ่งที่แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่าเป็นไปด้วยดี ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยให้ประจักษ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมเป็นแนวทางหนึ่งในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน ทำให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างเสมอภาค ซึ่งครู ผู้ที่มีบทบาทเข้าถึงประชาชนมากที่สุด เพราะสัมพันธ์ภาพของครูที่มีต่อนักเรียนจะเป็นสายใยที่เชื่อมสัมพันธ์ภาพของครูที่มีต่อชุมชนด้วย ความสำคัญของสัมพันธ์ภาพอาจจะติดต่อกันได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนและชุมชนมีความสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน ชุมชนที่เข้มแข็งร่วมกันด้วยความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นทั้งมีกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะกิจกรรมทางศาสนาที่วัดเป็นศูนย์กลาง นอกจากนี้ ในชุมชนยังมีองค์กรที่ร่วมกันทำงานเพื่อชุมชน จึงเกิดเป็นปฏิสัมพันธ์แบบให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม

สุนิจจา ทัทศาสตร์ (2546 : 34) ได้สรุปถึงการมีส่วนร่วมว่า หมายถึง กระบวนการที่ชุมชนได้เข้าไปเกี่ยวข้องข้องในการพัฒนาโรงเรียนโดยร่วมแสดงความคิดเห็น การกระทำตลอดจนร่วมพิจารณากำหนดปัญหาความต้องการของโรงเรียนและหาแนวทางในการพัฒนาโรงเรียน

จรรย์ แยมมิกลิน (2547 : 34) กล่าวว่า การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน หรือการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน หมายถึง บุคคลในชุมชน องค์กรในชุมชน และผู้ปกครองให้การสนับสนุนโรงเรียนทั้งด้านวิชาการ ทุนทรัพย์ การบริการ และการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

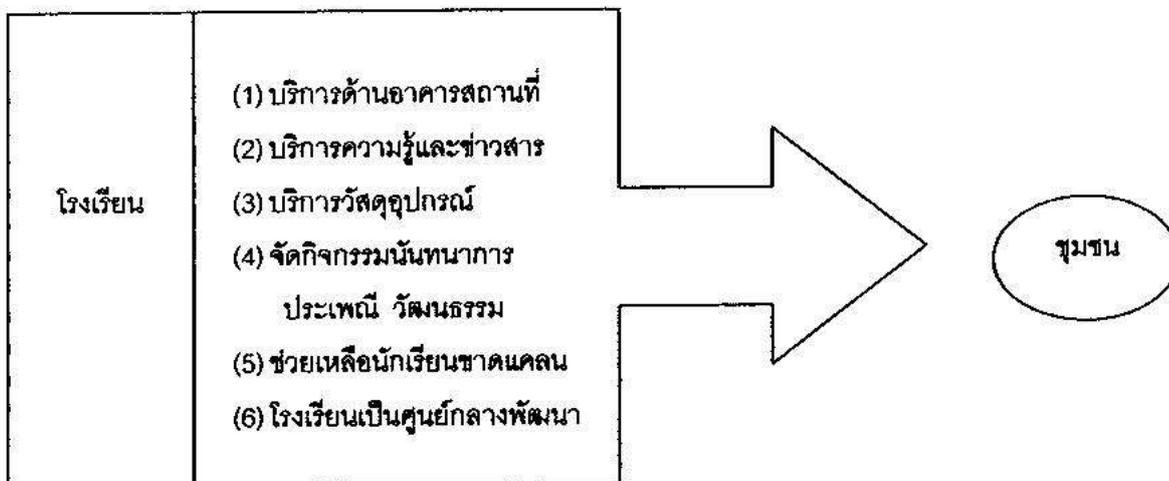
สรุปได้ว่า การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินของโรงเรียน หมายถึง การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน การบริหารและจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมของโรงเรียน การระดมทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรอื่น การที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมนี้ เป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนรับรู้ปัญหา ร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับทราบผลการดำเนินงานจะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีสัมพันธ์อันดีต่อกัน

การให้บริการชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2547 : 65 - 66) การให้บริการชุมชนเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นให้ชุมชนได้เข้ามาใช้บริการด้านต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนเห็นว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ สามารถให้บริการแก่ชุมชนได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน การให้บริการชุมชน สามารถดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

1. จัดบริการด้านอาคารสถานที่ โดยให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ใช้หอประชุมเพื่อการจัดงานประเพณี ใช้สถานที่กีฬาเพื่อการออกกำลังกาย
2. จัดบริการความรู้และข่าวสารให้แก่ชุมชน เช่น จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้จัดการเรียนการสอนหรือฝึกอบรมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้แก่ชุมชน
3. จัดบริการวัสดุ อุปกรณ์ ให้แก่ชุมชน เช่น จัดอุปกรณ์กีฬาให้เยาวชนได้ออกกำลังกาย ให้ชุมชนได้ยืมเครื่องขยายเสียงและอุปกรณ์ไฟฟ้าในการจัดงานประเพณี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมนันทนาการ ประเพณี วัฒนธรรมให้แก่ชุมชนตามโอกาสอันเหมาะสมและตรงตามความต้องการ เช่น แข่งขันกีฬา จัดงานศิษย์เก่า จัดบริการประเพณีท้องถิ่น เป็นต้น
5. จัดบริการช่วยเหลือให้แก่นักเรียนที่ขาดแคลนในด้านต่าง ๆ เช่น บริการอาหารกลางวัน เครื่องเขียน แบบเรียน ทุนการศึกษา ฯลฯ
6. จัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางในกาพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาชุมชนในเรื่องต่าง ๆ เช่น ความยากจน โรคภัยไข้เจ็บ การขาดแคลนน้ำ การรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

การให้บริการชุมชนนั้น โรงเรียนสามารถดำเนินการดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 4

ให้บริการครบตระหนัก
หลายรูปแบบให้ทั่วถึง

โรงเรียนจักต้องคำนึง
ชุมชนจึงรักโรงเรียน

แผนภูมิที่ 4 แสดงการให้บริการชุมชน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 66

วีระ อิมวิเศษ (2545 : 29 - 31) กล่าวถึง การให้บริการชุมชนของโรงเรียน ได้แก่

1. ให้บริการด้านการให้การศึกษา
2. การให้บริการด้านพัฒนาชุมชนและร่วมกิจกรรมชุมชน
3. การให้บริการด้านส่งเสริมเศรษฐกิจและอาชีพ
4. การให้บริการด้านการอนุญาตใช้อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

นิวา อารีกิจ (2545 : 35) กล่าวถึง การให้บริการชุมชนของโรงเรียน ได้แก่

1. ด้านบริการศึกษา
2. ด้านเศรษฐกิจและอาชีพ
3. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
4. ด้านโภชนาการและอนามัย

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547 : 38) กล่าวถึง การให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการที่โรงเรียนให้แก่ชุมชนทั้งด้านวิชาการ การใช้อาคารสถานที่ตลอดจนให้การส่งเสริมทางด้านนันทนาการส่งเสริมสุขภาพอนามัยและด้านอาชีพ

สรุปได้ว่า การให้บริการชุมชน หมายถึง การบริการที่โรงเรียนให้แก่ชุมชน ดังนี้ คือการบริการข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย การส่งเสริมอาชีพมีโครงการบริการส่งเสริมอาชีพแก่ชุมชนโดยโรงเรียนประสานหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความรู้ การบริการนันทนาการมีการบริการด้านนันทนาการ จัดเป็นโครงการของโรงเรียน เช่น การแข่งขันกีฬาพื้นเมือง การแสดงดนตรีพื้นเมือง เป็นต้น การบริการอาคารสถานที่ และวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น หอประชุม และการบริการวิชาการ มีโครงการจัดนิทรรศการทางวิชาการเพื่อให้ความรู้แก่ชุมชน เป็นต้น

บริบทของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนวัดบางพลีน้อย ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1 ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ รหัสไปรษณีย์ 10560 โทรศัพท์ 02-337-6586 โทรสาร 02-337-6586 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เขตบริการครอบคลุม 6 หมู่ คือ หมู่ 1, 2, 3, 4, 5 และ 6

ประวัติโรงเรียน

เดิมชื่อโรงเรียนประชาบาลตำบลบางพลีน้อย (ประสาทวิทยานางพลีน้อย) เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2471 เริ่มแรกใช้ศาลาการเปรียญวัดบางพลีน้อยเป็นสถานที่เรียนชั่วคราว ต่อมาวัดและประชาชนได้ร่วมกันบริจาคที่ดินให้จำนวน 7 ไร่ 3 งาน 45 ตารางวา ทำการก่อสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบอื่น ๆ เสร็จเรียบร้อยเมื่อปี พ.ศ. 2512 เดิมมีแค่อนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต่อมาในปีการศึกษา 2537 ได้เปิดเป็นโรงเรียนขยายโอกาส คือมีถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ปรัชญาของโรงเรียน

การศึกษา พัฒนาคุณภาพชีวิต

อักษรย่อ "ม.บ.น." กับ "บ.น."

- ประถมใช้ "บ.น."

- มัธยมใช้ "ม.บ.น."

สีประจำโรงเรียน คือ "ม่วง - เหลือง"

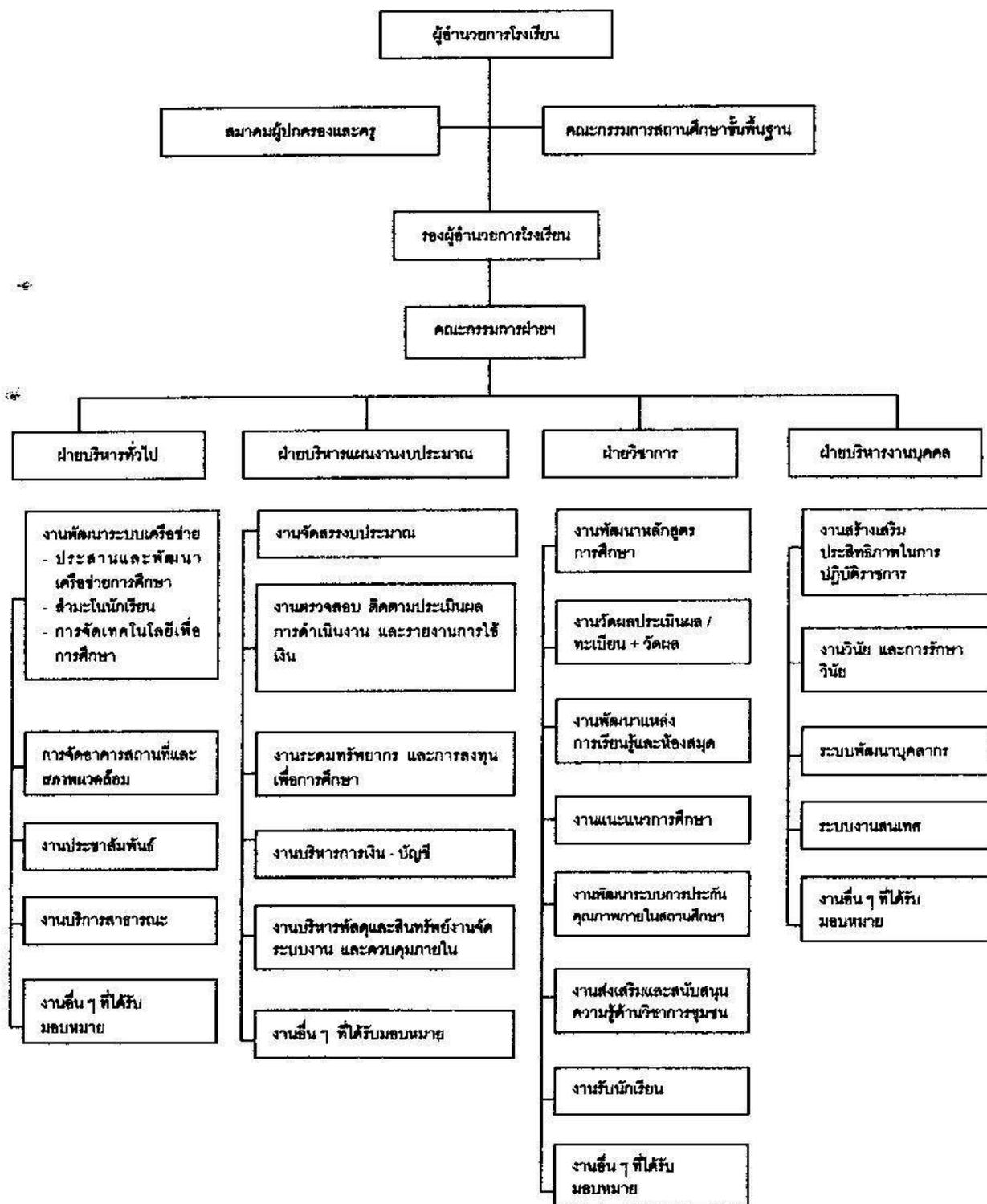
จำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

ครูและบุคลากรโรงเรียนวัดบางพลีน้อย	จำนวน
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1
ครูชาย	3
ครูหญิง	12
ครูอัตราจ้าง	4
นักการภารโรง	1
รวม	22

ตารางที่ 1 จำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

ที่มา : รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา, 2550 : 3

แผนภูมิการบริหารงานโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

แผนภูมิที่ 6 การบริหารงานโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

ที่มา : รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา, 2550 : 3

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ จึงมีนักการศึกษาหลายท่านทั้งในและต่างประเทศได้ดำเนินการวิจัยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนไว้ดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สุภาพ ประเสริฐ (2542 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรโดยส่วนรวมและจำแนกตามสภาพตำแหน่ง มีความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ด้านแรก คือ ด้านการส่งเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ด้านงานการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน และด้านงบประมาณให้บริการชุมชน ส่วนด้านอื่นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านประชาสัมพันธ์ คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความต้องการมีส่วนร่วมมากกว่า คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล

พงษ์อนันต์ ธรรมศิริ (2543 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาการปฏิบัติงานในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา สหวิทยาเขตขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ผลการศึกษาพบว่ามีปัญหาการบริหารงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประเมินผลอยู่ระดับมาก ผู้บริหารโรงเรียนมีปัญหาการได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในระดับมาก ด้านการวางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีปัญหายุ่งในระดับมาก คือ การวิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการของชุมชนก่อนการวางแผน ด้านการสร้างและเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียนมีปัญหายุ่งในระดับมาก คือ การให้บุคลากรที่รับผิดชอบด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีความเข้าใจด้านประชาสัมพันธ์โรงเรียน ด้านการให้บริการชุมชนมีปัญหายุ่งในระดับมาก คือ การมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพที่ชุมชนต้องการ ด้านการเป็นผู้นำและให้ความร่วมมือพัฒนาชุมชน มีปัญหายุ่งในระดับมาก คือ การประสานงานของความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน มีปัญหายุ่งในระดับมาก คือการให้การสนับสนุน การให้ทุนการศึกษา อุปกรณ์การศึกษา การขอแรงงานจากชุมชน ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนมีปัญหา

อยู่ในระดับมาก คือ ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการประเมิน การปฏิบัติงานของโรงเรียน การให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประเมินการปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนน้อย

นิวา อารีกิจ (2545 : 105) ได้ศึกษาเรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งผลการศึกษาพบว่าข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติคือ

1. ควรมีนโยบายในทุกครั้งที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้จริง ในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนต่อการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการจัดทำแผนปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นแผนงานหลัก แผนงานหนึ่งโรงเรียน

2. ควรจัดสรรงบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรดำเนินการกิจกรรมในด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น โดยคำนึงถึงความแตกต่างของลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมและระดับการพัฒนาของชุมชนของแต่ละพื้นที่

3. การวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ควรมีลักษณะที่ยืดหยุ่นโดยคำนึงถึงความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอาจเกิดขึ้น เนื่องจากลักษณะความสัมพันธ์และปัญหาที่พบในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. ควรมีการอบรม ผู้บริหาร ครู ผู้นำชุมชน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนให้ตระหนักถึงความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และมีความรอบรู้ในการดำเนินงานในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

5. โรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในชุมชน ควรมีการวางแผนร่วมกันในการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในชุมชนในทุกๆระดับของการสร้างความสัมพันธ์ ตั้งแต่การวางแผนไปจนถึงการประเมินผลการปฏิบัติงาน

6. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควรเริ่มจากการสำรวจสภาพความสัมพันธ์ และปัญหาที่เป็นอยู่ ว่ามีจุดเด่น จุดด้อยอย่างไร แล้วจึงกำหนดแผนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยอ้างอิงจากผลการสำรวจดังกล่าว โดยอาจเน้นพัฒนาจุดเด่นและแก้ไขจุดด้อยของความสัมพันธ์ที่มีอยู่เป็นหลัก

7. สถาบันที่เกี่ยวข้องกับการอบรมพัฒนาผู้บริหาร ครู หรือผู้นำชุมชน ควรบรรจุเนื้อหาสาระรวมทั้งภาคปฏิบัติที่เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในหลักสูตรโดยเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแก่บุคลากรเหล่านั้น

8. ควรมีการประเมินผลงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ เพื่อแก้ไข ปรับปรุง และพัฒนา สภาพและลักษณะความสัมพันธ์ที่เป็นอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ชัยวัฒน์ ศรีธัญญา (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อ การประกันคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระบุรี พบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ (1) ด้านผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา (2) ด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนเห็น ความสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาร่วมกัน (3) ด้านการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาต่อ ชุมชนอย่างสม่ำเสมอ (4) ด้านผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา (5) ด้านผู้ปกครองมีความรัก ความเข้าใจ เอาใจใส่ในการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน และเป็น แบบอย่างที่ดี และ (6) ด้านชุมชนผู้ปกครองเห็นความสำคัญของสถานศึกษาและมีความรู้สึกเป็น เจ้าของสถานศึกษา ปัญหาในการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนนั้นที่พบในระดับสูงสุดเกิด จากผู้ปกครองและชุมชนไม่ให้ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ปัญหาในการพัฒนาโรงเรียนและ ร่องรอยของชุมชนขาดความเข้าใจในการช่วยโรงเรียนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

จรรย์ แยมมีกลิ่น (2547 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมพมหานคร เขต 3 พบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีดังนี้ (1) ด้านการ วางแผนงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต้องมีประสบการณ์เพียงพอในการ ประสานการทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (2) ด้านการสร้าง และเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดประชุม ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงอุดมการณ์ นโยบาย และวัตถุประสงค์ของโรงเรียนให้ทราบโดยทั่วถึง (3) ด้านการให้บริการชุมชนเรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็น กันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน (4) ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็น การเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน (5) ด้านการได้รับความสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบ อาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน (6) ด้านการประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ นำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการ ปรับปรุงงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

งานวิจัยในต่างประเทศ

ฮาคานเนน (HaKanen, 1975 : 6004-A) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นผู้ปกครองและกลุ่มนักวิชาการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยแยกออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับบุคคล ด้านโครงการการเรียนการสอน ด้านระดับการลงทุนทางการศึกษาด้านคณะครูอาจารย์ ด้านกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน และด้านหมวดเบ็ดเตล็ด โดยใช้กลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ในรัฐเซาท์ดาโกต้า ซึ่งผลการวิจัยพบว่า (1) ผู้ปกครองยังขาดความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของโรงเรียน และจากผลการศึกษาดังกล่าวนี้นี้ ผู้ปกครองได้เสนอแนะเพื่อให้มีการติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมากขึ้น (2) การขาดข้อมูลข่าวสาร และการติดต่อสื่อสารภายในชุมชน ส่งผลให้ผู้ปกครองขาดความสัมพันธ์ภายในชุมชนไปด้วย (3) เครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารยังไม่เพียงพอโดยผู้ปกครองได้เสนอให้แจ้งนโยบายติดต่อสื่อสารระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อย่างมีจุดมุ่งหมายกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนทางการเงิน และเวลาตลอดจนความจำเป็นในด้านอื่น ๆ ของโรงเรียนให้ชุมชนได้รับรู้อย่างสม่ำเสมอ

คิง, (King 1984 : 1593-A) ได้ศึกษาเรื่อง โรงเรียนในฐานะเป็นชุมชน และความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน จุดมุ่งหมายเพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสามารถลดความแตกต่างของชุมชน โดยการสร้างความสัมพันธ์ด้วยวิธีการประชาธิปไตยให้เกิดความรู้สึกว่า โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ผู้ศึกษาได้วิเคราะห์ผลการวิจัยของบุคคลอื่นที่ได้วิจัยไว้ 3 คน ผลของการวิจัยสรุปได้ว่าถ้าหากบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับการสร้างกฎจะทำให้มีความรู้สึกว่าจะต้องรักษากฎนั้นไว้ ถ้าหากเขามีโอกาสเข้าร่วมจะมีการปฏิบัติตามกฎนั้นไว้ ถ้าหากเขามีโอกาสเข้าร่วมจะมีการปฏิบัติตามกฎมากขึ้น และถ้าบุคคลอื่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับกระตุ้นใจ เขาจะเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับดำเนินงานของโรงเรียนความแตกต่างจะน้อยลง

คราฟ (Craft, 1988 : 1633-A) ได้ศึกษาทัศนคติของชุมชนต่อการศึกษาและระดับการมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน เพื่อให้เกิดทัศนคติของชุมชนต่อโรงเรียนดีขึ้น จุดมุ่งหมายคือต้องการสร้างความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วม สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนจัดตามทัศนคติของโรงเรียนในแต่ละสภาพตามสิ่งแวดล้อมของแต่ละแห่ง ซึ่งไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างทัศนคติของชุมชนกับสิ่งแวดล้อม หรือทัศนคติของชุมชนกับระดับการเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

เฮฟเฟอร์แมน (Hefferman, 1992 : 1341 – 1342 – A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การรับรู้ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนในการมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการร่วมตัดสินใจ ผลการศึกษาพบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของคิง ผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนในระดับชาติ รัฐ และท้องถิ่น ได้พยายามดำเนินการปรับปรุงให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการ ปัญหา

สำคัญพบว่า บทบาทของกลุ่มเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทบาท และความรับผิดชอบของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน โรงเรียนกับชุมชนจำเป็นต้องเปลี่ยนทัศนคติ ทักษะและความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการการตัดสินใจของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน

ทูปส์ (Tubbs, 1996 : 966 – A) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียนต่อการบริหารโรงเรียนแบบเบ็ดเสร็จ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นมีแนวโน้มที่จะเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนช่วยเหลือในการจัดทำแผนงานของโรงเรียนมากกว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย และผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 3 ระดับไม่ให้อีกโอกาสผู้ปกครองมีส่วนร่วมการคัดเลือกบุคลากรในโรงเรียน

ฮวงค์ (Hwang, 1997 : 2768 – A) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลกระทบจากแนวคิดทางการเมืองของชุมชนจากผลผลิตของโรงเรียนในชุมชนรัฐเท็กซัส พบว่า ความคิดทางการเมืองของชุมชนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและค่าใช้จ่ายของโรงเรียนซึ่งชุมชนให้เงินสนับสนุนโรงเรียน

บริตติงแฮม (Brittingham, 1998 : 1406 – A) ได้ศึกษาเรื่อง ลักษณะของการมีส่วนร่วมของโรงเรียน ครอบครัว และชุมชนที่ประสบผลสำเร็จ พบว่า ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ห้องเรียนมีคุณภาพ และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนว่าจะสอนอะไร สอนอย่างไร และผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร ซึ่งสิ่งที่ผู้ปกครองและชุมชนจะต้องตระหนัก คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมด้านสังคม อารมณ์ และความก้าวหน้าทางด้านวิชาการของเด็ก การพัฒนาสภาพของเด็กเยาวชนและครอบครัวให้ดีขึ้น ถือเป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่จะทำให้ครอบครัวและชุมชนเข้มแข็ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีส่วนร่วมและความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ฮาริส (Harris, 1998 : 1437 – A) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกรณีศึกษาที่นามิเบีย โดยมีเป้าหมายที่จะให้เห็นถึงความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้ศึกษาพบว่า ในช่วงก่อนที่ชาวยุโรปจะติดต่อกับนามิเบีย ชุมชนมีส่วนร่วมโดยตรงในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวคือ ชุมชนจะมีหน้าที่ในการอบรม ฝึกฝน เยาวชน และในปัจจุบันชุมชนก็ยังมีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษา เพื่อสรรค์สร้าง การศึกษาของชาติให้บรรลุเป้าหมาย

โกลด์ (Gold, 2000 : 295-A) ได้ศึกษาเรื่อง การให้ชุมชนในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพบว่า การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในเขตเมืองครอบคลุมไปถึงความต้องการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่

เกี่ยวข้องกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และนักการศึกษา ชุมชนที่มีรายได้ต่ำจะมีปัญหาในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดับการศึกษาของผู้ปกครองมีผลต่อการให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า แนวคิดที่เกี่ยวกับการบริหารการศึกษาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษานั้น ต้องให้หลักการบริการแบบมีส่วนร่วม ทั้งบุคลากรภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียนและผู้นำชุมชนถือว่ามีส่วนสำคัญในการบริหารจัดการศึกษา ผลการวิจัยโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน จะปฏิบัติงานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างเป็นระบบ ใช้วิธีการตัดสินใจในรูปของคณะกรรมการ เปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการศึกษาจากชุมชน มีส่วนร่วมในการบริหาร มีการมอบหมายงานที่เหมาะสมบุคลากรและยึดแผนงาน และโครงการเป็นหลัก

ดังนั้น ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 จึงเป็นประโยชน์ต่อการบริหารการศึกษาในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และยังเป็นภาระระดมทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา ฉะนั้น ผู้บริหารบุคลากรในโรงเรียน รวมทั้งชุมชน จึงมีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการพัฒนาโรงเรียนและชุมชน ถ้าโรงเรียนและชุมชนมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันแล้ว ก็จะทำให้เกิดประสิทธิภาพก่อให้เกิดความก้าวหน้าทั้งโรงเรียนและชุมชน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยที่มุ่งศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย จำนวน 22 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน คณะกรรมการเครือข่าย จำนวน 27 คน รวม 64 คน ของโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 5 ด้าน ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ มี 7 ข้อ ด้านการศึกษาชุมชนมี 7 ข้อ ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน มี 8 ข้อ ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน มี 9 ข้อ ด้านการให้บริการชุมชน มี 9 ข้อ รวมมี 40 ข้อ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert), อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, (2542 : 107-108) 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	มีการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบโครงสร้างของแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดกรอบแนวคิดเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีทั้งหมด 5 ด้าน

3. สร้างแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามของนางสาวสิริธร กุลศิริ มาปรับปรุงแก้ไขให้ตรงกับเนื้อหาที่ต้องการ และนำฉบับร่างเสนอต่อกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ (แผน ข) เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงให้ถูกต้องเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. ทำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และเที่ยงตรงของเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแต่ละข้อคำถาม และนำข้อคำถามแต่ละข้อมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาดังนี้

ข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับประเด็นพิจารณาหรือไม่ โดย

+ 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

0 หมายถึง เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความตรงตามประเด็นของเนื้อหา

- 1 หมายถึง เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่ตรงตามประเด็นของเนื้อหา

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 117) ซึ่งผลการวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.66 – 1.00 จำนวน 40 ข้อ และข้อคำถามที่ไม่ผ่านการประเมิน จำนวน 4 ข้อ และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ขึ้น

5. ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมชนบางบ่อ (ศุภพิพัฒน์รังสรรค์) จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.87

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเชื่อมั่นนำไปใช้จริงกับประชากรในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ประชากรเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และเก็บด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นเป็นร้อยละ 100.00

สถิติใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ดังนี้

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง อาชีพ ใช้ค่าแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในแต่ละด้าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และเสนอผลการศึกษาลำดับดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
μ	แทน	ค่าเฉลี่ย (mean)
σ	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางเพื่อประกอบคำอธิบาย โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางและเขียนพรรณนาความ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน ใน 5 ด้าน โดยใช้ สถิติ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) นำเสนอในรูปตารางและแปลผลดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบันและอาชีพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ได้ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละ ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		N	ร้อยละ
เพศ			
ชาย		31	48.44
หญิง		33	51.56
	รวม	64	100.00
อายุ			
น้อยกว่า 25 ปี			
25 – 30 ปี			
31 – 36 ปี		8	12.50
37 – 42 ปี		16	25.00
43 – 48 ปี		13	20.31
49 -54 ปี		15	23.44
55 ปีขึ้นไป		12	18.75
	รวม	64	100.00
วุฒิการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี		38	59.38
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า		21	32.81
ปริญญาโทขึ้นไป		5	7.81
	รวม	64	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	N	ร้อยละ
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1	1.56
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1	1.56
ครูผู้สอน	20	31.25
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	23.44
ผู้ปกครองเครือข่าย	27	42.19
รวม	64	100.00
อาชีพ		
รับราชการ	20	31.25
รับจ้าง	17	26.56
ประกอบธุรกิจ	10	15.63
พนักงานบริษัท / ห้างร้าน	8	12.50
อื่น ๆ	9	14.06
รวม	64	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายจำนวน 31 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 48.44 และเพศหญิง จำนวน 33 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 51.56 มีอายุ 31 – 36 ปี จำนวน 8 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.50 อายุ 37 – 42 ปี จำนวน 16 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 25.00 อายุ 43 – 48 ปี จำนวน 13 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 20.31 อายุ 49 -54 ปี จำนวน 15 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.44 และอายุ 55 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 18.75 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 38 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 59.38 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 21 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 32.81 และปริญญาโทขึ้นไป จำนวน 5 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 7.81 ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.56 รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 1.56 ครูผู้สอน จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.25 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 23.44 ผู้ปกครองเครือข่าย จำนวน 27 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 42.19 มีอาชีพ รับราชการ จำนวน 20 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 31.25 รับจ้าง จำนวน 17 คน ซึ่งคิด

เป็นร้อยละ 26.56 ประกอบธุรกิจ จำนวน 10 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 15.63 พนักงานบริษัท / ห้างร้าน จำนวน 8 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.50 อื่น ๆ จำนวน 9 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 14.06

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวม

สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	3.93	0.91	มาก	1
2. ด้านการศึกษาชุมชน	3.54	0.89	มาก	5
3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน	3.72	0.94	มาก	3
4. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน	3.61	0.96	มาก	4
5. ด้านการให้บริการชุมชน	3.75	0.98	มาก	2
รวม	3.71	0.95	มาก	-

จากตารางที่ 3 พบว่า สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.71 อยู่ในระดับมากเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านให้บริการชุมชนมีค่าเฉลี่ย 3.75 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนมีค่าเฉลี่ย 3.72 อยู่ในระดับมาก รองลงมา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 3.61 อยู่ในระดับมาก อันดับสุดท้าย ด้านการศึกษาชุมชนมีค่าเฉลี่ย 3.54 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการสร้างมนุษย์สัมพันธ์

ด้านการสร้างมนุษย์สัมพันธ์	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
1. จัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชนองค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชน	3.28	0.98	มาก	7
2. จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.08	0.72	มาก	2
3. จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ชาวบ้านมีความคุ้นเคย ไว้เนื้อเชื่อใจ และต้องการเข้าร่วมพัฒนาโรงเรียน	3.97	0.96	มาก	5
4. ร่วมประชุมกับองค์กรในชุมชนเพื่อชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.59	0.81	มาก	6
5. ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น	4.06	0.83	มาก	3
6. มีการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยการใช้การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง	4.00	0.85	มาก	4
7. ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้เกิดการพบปะ พูดคุย ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.55	0.64	มากที่สุด	1
รวม	3.93	0.91	มาก	-

จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.93 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้เกิดการพบปะ พูดคุย ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.55 อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย 4.08 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.06 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการศึกษาชุมชน

ด้านการศึกษาชุมชน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
8. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนก่อนการวางแผนงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.27	0.90	มาก	7
9. ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ รายได้ และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	3.30	1.03	มาก	6
10. ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีประสบการณ์เพียงพอในการประสานงานการทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	3.67	0.89	มาก	2
11. มีการเตรียมการที่ดี ด้วยการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะและทัศนคติของผู้ที่ปฏิบัติงานด้านโรงเรียนกับชุมชนให้รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม	3.61	0.81	มาก	4
12. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม	3.55	0.71	มาก	5

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ด้านการศึกษาชุมชน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
13. จัดทำแผนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิถีชีวิต ของคนในชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	3.66	0.91	มาก	3
14. คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการแนะ แนวติดตาม ประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนชัดเจนเป็นรูปธรรม	3.75	0.85	มาก	1
รวม	3.54	0.89	มาก	-

จากตารางที่ 5 พบว่า สภาพการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการศึกษาชุมชน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.54 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับการปฏิบัติมาก คือ คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการแนะแนวติดตาม ประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนชัดเจนเป็นรูปธรรมมีค่าเฉลี่ย 3.75 อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีประสบการณ์เพียงพอในการประสานงานการทำงานเพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.67 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ จัดทำแผนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีค่าเฉลี่ย 3.66 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2
ด้านการร่วมกิจกรรมชุมชน

ด้านการร่วมกิจกรรมชุมชน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
15. ร่วมกิจกรรมตามประเพณี หรือเทศกาลของ ท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอย กระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ฯลฯ	4.48	0.67	มากที่สุด	1
16. จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน	4.14	0.81	มาก	2
17. จัดครู อาจารย์ นักเรียนและบุคลากรของ โรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น การทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ การ พัฒนาวัด	3.77	0.97	มาก	3
18. รับฟังความคิดเห็นจากชุมชนเพื่อนำมาใช้ให้เกิด ประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน	3.69	0.91	มาก	4
19. สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนได้ตระหนักและเข้า มามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน	3.45	0.73	มาก	7
20. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึก สาธารณะและมีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนสามารถทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป	3.63	0.85	มาก	5
21. ส่งเสริมและผลักดันให้มีกิจกรรมการทำงานเป็น ทีมเพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนอย่าง ต่อเนื่อง	3.59	0.85	มาก	6
22. โรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้น ภายในชุมชน	3.00	0.93	มาก	8
รวม	3.72	0.94	มาก	-

จากตารางที่ 6 พบว่า สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.72 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปฏิบัติมากที่สุด คือ ร่วมกิจกรรมตามประเพณี หรือเทศกาลของท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 4.48 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ย 4.14 อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ จัดครู อาจารย์ นักเรียนและบุคคลของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น การทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ การพัฒนาวัด มีค่าเฉลี่ย 3.77 อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
23. กำหนดนโยบายในลักษณะเกื้อกูลกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของชุมชนในโรงเรียน โดยให้ครู อาจารย์และประชาชนเป็นกรรมการร่วมกัน	3.31	0.96	มาก	9
24. โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน	3.78	1.03	มาก	1
25. เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดหาสวัสดิการ และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียน	3.75	0.93	มาก	2
26. ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการให้การศึกษาแก่ชุมชน โดยประสานงานร่วมกันกับหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชน	3.67	0.87	มาก	4

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานของโรงเรียน	μ	σ	ระดับ	ลำดับ
27. ส่งเสริมสนับสนุนการก่อตั้งชมรม สมาคมร่วมกับ ชุมชนเพื่อพัฒนาประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้มี ความเข้มแข็งและสามารถกลับมาเป็นกำลัง สำคัญในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป	3.64	0.91	มาก	5
28. สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการใน ชุมชน เพื่อให้โรงเรียนใช้สถานประกอบการเป็น แหล่งเรียนรู้ของนักเรียน	3.72	0.95	มาก	3
29. จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งวิทยากร ต่าง ๆ ภายในชุมชน	3.53	1.04	มาก	8
30. เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบ ความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนว การศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียน	3.58	0.99	มาก	6
31. โรงเรียนเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น	3.55	0.89	มาก	7
รวม	3.61	0.96	มาก	-

จากตารางที่ 7 พบว่า สภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย
กับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ด้านการให้ชุมชน มีส่วนร่วมใน
การดำเนินงานของโรงเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 3.61 อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายชื่อ
พบว่ามีระดับปฏิบัติมาก คือ โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุน และความ
ช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน มีค่าเฉลี่ย 3.78 อยู่ในระดับมาก รองมา คือ เปิดโอกาสให้
ชุมชนจัดหาสวัสดิการ และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย 3.75 อยู่ในระดับ
มาก รองลงมา คือ สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการในชุมชน เพื่อให้โรงเรียนใช้สถาน
ประกอบการในชุมชน เพื่อให้โรงเรียนใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ย
3.72 อยู่ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 โดยกล่าวถึง วัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีดำเนินงาน สรุปผลการวิจัย อภิปรายไว้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ โรงเรียนกับชุมชน ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง โรงเรียนวัดบางพลีน้อย ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มี 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนของด้านการให้บริการชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัยได้อ้างอิงมาจาก วิทยานิพนธ์ของนางสาวสิริธร กุลศิริ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ซึ่งได้ทำการวิจัยเมื่อปี พ.ศ. 2549 ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.83 มีทั้งหมด 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นเลือกตอบ ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแนวทางของคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ 5 ด้านคือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ด้านการศึกษาชุมชน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน และด้านการให้บริการชุมชน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 40 ข้อ การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยทำหนังสือจากสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้อำนวยการโรงเรียน และคณะครูโรงเรียนวัดบางพลีน้อย 64 ฉบับ ได้รับคืนและมีความสมบูรณ์ 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยทำการ

ปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ (1) โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุน และความช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน (2) เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดหาวัสดุการศึกษา และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียน และ (3) สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการให้ชุมชน เพื่อให้โรงเรียนใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน

ด้านการให้บริการชุมชน แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย กับชุมชน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง โดยเรื่องที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ (1) ให้บริการแก่ชุมชนในการให้ใช้อาคารสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน (2) สร้างบรรยากาศที่เป็นอันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน และ (3) จัดอบรมวิชาชีพ เช่น การจัดดอกไม้ การทำขนมเค้ก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินงาน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราปราการ เขต 2" พบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปรายผล โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ เป็นด้านที่มีการปฏิบัติสูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นเพราะ การสร้างมนุษยสัมพันธ์ เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของบุคคล เพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ซึ่งจะมีผลให้การดำรงชีวิตร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น ตลอดจนการทำงานร่วมกัน เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และทำให้ทุกฝ่ายได้รับความพึงพอใจ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภาพ ประเสริฐใส (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าบุคลากรโดยส่วนรวมและจำแนกตามสภาพตำแหน่ง มีความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ด้านแรก คือ ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ และด้านการให้บริการชุมชน และด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ โกลด์ (Gold 2000 : 295 - A) ที่พบว่า การปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนในเขตเมืองครอบคลุมไปถึงความต้องการปรับปรุงความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัว ชุมชน และโรงเรียน ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันและเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และนักการศึกษา

เมื่อพิจารณาแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราปราการ เขต 2 แต่ละด้านสามารถ อภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ พบว่า แนวทางการสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าเรื่องที่โรงเรียนวัดบางพลีน้อย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 เรื่องแรก คือ (1) ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้เกิดการพบปะ พูดคุย ติดต่อประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (2) จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และ (3) ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงาน เพราะในด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ นั้นโรงเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนสม่ำเสมอไปเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเองกับผู้ปกครอง และต้องมีการประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียนให้ชุมชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่โรงเรียนและชุมชนโดยผลการวิจัยในครั้งนี้ มีความสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ชัยวัฒน์ ศรีธัญญา (2546 : บทคัดย่อ) ที่พบว่าโรงเรียนมีการดำเนินการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา ทั้ง 6 ด้านรวมทั้ง ด้านผู้บริหารและครูสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนในการร่วมกันจัดการศึกษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บริติติงแฮม (Brittingham, 1998 : 1406-A) ที่พบว่าผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่จะทำให้ห้องเรียนมีคุณภาพ และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ครูจะต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนว่าจะสอนอะไรสอนอย่างไร และผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างไร

ด้านการศึกษาชุมชน พบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าเรื่องที่โรงเรียนวัดบางพลีน้อย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 เรื่อง คือ (1) คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการแนวติดตามประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนชัดเจนเป็นรูปธรรม (2) ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน มีประสบการณ์เพียงพอในการประสานงานการทำงาน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และ (3) จัดทำแผนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชนและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงการศึกษาชุมชนนั้น เพื่อรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลในทุกด้านของชุมชน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาทำแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและใช้เป็นแนวทางสำหรับการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิวา อาริกิจ (2545 : 105) ที่พบว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ควรเริ่มจากการสำรวจสภาพความสัมพันธ์ และปัญหาที่เป็นอยู่ ว่ามีจุดเด่น จุดด้อยอย่างไร แล้วจึงกำหนดแผนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยอ้างอิงผลการสำรวจดังกล่าว โดยอาจเน้นพัฒนาจุดเด่น และแก้ไขจุดด้อยของความสัมพันธ์ที่มีอยู่เป็นหลัก

ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน พบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าเรื่องที่โรงเรียนวัดบางพลีน้อย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด (1) เรื่องการร่วมกิจกรรมตามประเพณี หรือเทศกาลของท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ฯลฯ (2) จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน และ (3) จัดครูอาจารย์ นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น การทำความสะอาดสถานสาธารณะ การพัฒนาวัด ในฐานะที่โรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน การเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชนถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจ ความสมัครสมาน สามัคคี ขึ้นระหว่างผู้ปกครองประชาชน นักเรียน ครู ตลอดจนบุคลากรของโรงเรียน ส่งผลต่อการพัฒนาของโรงเรียนอย่างยั่งยืน โดยผลการวิจัยในครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดนัย แยมมีกลิ่น (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติในระดับมาก คือ เรื่องการร่วมกิจกรรมตามประเพณี หรือเทศกาลของท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ฯลฯ

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน พบว่า แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าเรื่องที่โรงเรียนวัดบางพลีน้อย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 เรื่องแรก คือ (1) โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน (2) เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดหาวัสดุการศึกษา และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียน และ (3) สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการในชุมชนเพื่อให้โรงเรียนใช้สถานประกอบการ เป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้น การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน หรือ การได้รับความสนับสนุนจากชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน ด้านอาคารสถานที่ ด้านวิชาการ ด้านข่าวสาร ข้อมูล และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สิ่งเหล่านี้จะช่วยทำให้การจัดการเรียนการสอนตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน อย่างแท้จริง ในกรณีของสถานประกอบการในชุมชนได้ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ นักเรียน ทำงาหารายได้พิเศษหลังเลิกเรียนหรือในช่วงปิดภาคเรียน และให้คำตอบแทนแก่นักเรียน ถือว่า เป็นการสนับสนุนจากชุมชนอย่างดีเยี่ยม หรือ บุคคลที่มีความรู้ในชุมชน ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่นักเรียนหรือร่วมเป็นคณะกรรมการของโรงเรียน ในการร่วมกันจัดการศึกษา จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้มีความรู้ และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ภายในครอบครัวของตนและพัฒนาชุมชนของตนเองได้ต่อไป โดยผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพ ประเสริฐโต (2542 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า บุคลากรโดยส่วนร่วมและจำแนกตามสภาพ ตำแหน่งมีความต้องการมี

ส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งด้านการรับความช่วยเหลือสนับสนุนจากชุมชน จนัย แยมมีกลีน (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านการได้รับสนับสนุนจากชุมชน เรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน คิง (King, 1984 : 1593-A) ที่พบว่า ถ้าหากบุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรมจะทำให้มีความรู้สึกว่าจะต้องรักษาคุณไว้ ถ้าหากเขามีโอกาสเข้าร่วมจะมีการปฏิบัติตามกฎมากขึ้น และถ้าบุคคลอื่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับกิจกรรม เขาจะเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมของโรงเรียน ความแตกแยกจะน้อยลง และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับเฮฟเฟอร์แมน (Hefferman, 1992 : 1341 - 1342-A) ที่พบว่าผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ส่วนในระดับชาติ รัฐและท้องถิ่น ได้พยายามดำเนินการปรับปรุงให้ผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในคณะกรรมการปัญหาสำคัญพบว่า บทบาทของกลุ่มเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของบทบาท และความรับผิดชอบของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน โรงเรียนกับชุมชนจำเป็นต้องเปลี่ยนทัศนคติ ทักษะและความรู้เกี่ยวกับกับการมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการตัดสินใจของผู้ปกครองและสมาชิกในชุมชน

ด้านการให้บริการชุมชน พบว่า แนวทางการสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน โดยการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกเรื่อง ซึ่งมีข้อสังเกตว่าเรื่องที่โรงเรียนวัดบางพลีน้อย มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3 เรื่องแรก คือ (1) ให้บริการแก่ชุมชนในการให้ใช้อาคารสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน (2) สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน และ (3) จัดอบรมหลักสูตรระยะสั้นให้กับประชาชนผู้สนใจ เช่น การจัดดอกไม้ การทำขนมเค้ก ดังนั้น การให้บริการชุมชนถือได้ว่าเป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนเพื่อให้ชุมชนเห็นว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน เป็นแหล่งทรัพยากรที่สำคัญ สามารถให้บริการแก่ชุมชนได้ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพ ประเสริฐใส (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า บุคลากรโดยส่วนรวมและจำแนกตามสภาพ ตำแหน่ง มีความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน รวมทั้งด้านงานการให้บริการชุมชน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จนัย แยมมีกลีน (2547 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ด้านการให้บริการชุมชน โดยรวมควรมีการปฏิบัติในระดับมากทุกเรื่องเรื่องที่ควรมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คือ สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุสลิมเขต 2 ในสภาพปัจจุบันยังต้องการให้มีการปฏิบัติตามแนวทาง และข้อเสนอแนะของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2547 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะด้าน ต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน ควรจัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน กับองค์กรชุมชน และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชนและร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น

2. ด้านการศึกษาชุมชน โรงเรียนควรศึกษาสภาพเศรษฐกิจ รายได้และปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิเคราะห์ก่อนวางแผนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ทราบและสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้ ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม

3. ด้านการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน โรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชนและสร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

4. ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ควรกำหนดนโยบายในลักษณะเกื้อกูลกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมร่วมกัน สนับสนุน ส่งเสริมการก่อตั้งชมรมสมาคมร่วมกับชุมชน เพื่อพัฒนาประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป และเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น

5. ด้านการให้บริการชุมชน ควรจัดอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้กับประชาชนผู้สนใจ เช่น การจัดดอกไม้ การทำขนมเค้ก และโรงเรียนต้องจัดให้มีการบริการชุมชนให้หลายรูปแบบและอย่างทั่วถึง เพื่อให้ชุมชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาทั่วไป ควรมีการพัฒนาการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในด้านการให้บริการชุมชน และด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียน รวมทั้งด้านการศึกษาชุมชน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการ การศึกษาชุมชน (Needs Assessment) ของชุมชน
ในตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางป่อ จังหวัดสมุทรปราการ

2.2 ควรศึกษา สำนวณสภาพปัญหา ความคิดเห็นและความต้องการ ในการที่จะปรับปรุง
และสร้างสรรค์ชุมชน

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับความสนใจ ความเคลื่อนไหว ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และ
การเมือง

2.4 ควรศึกษากระบวนการ การวางแผนร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารและผู้นำชุมชนที่
เกี่ยวข้อง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ตราฐ. (2541). "โรงเรียนกับชุมชน : หัวใจการจัดการศึกษา". วารสารการศึกษาท้องถิ่น. 2 (5) : 10 – 13 : กันยายน – ตุลาคม.
- การศาสนา,กรม. (2541). รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540. โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2543). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา (ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542). โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2537). การประชาสัมพันธ์โรงเรียนในปีแห่งการสร้างศรัทธาการศึกษา กรุงเทพมหานคร". เอกสารประกอบการสัมมนาการประชาสัมพันธ์งานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. (2547). คู่มือแนวทางการปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). การปฏิรูปการศึกษาตามนโยบายกระทรวงศึกษา. ศูนย์ปฏิบัติการปฏิรูปการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- จรรย์ แยมมีกลิ่น. (2547). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มที่ 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- จรัสศรี ขุนทวี. (2544). สภาพปัจจุบันและความต้องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและผู้นำชุมชนในการดำเนินงานด้านโรงเรียนกับชุมชนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 ในสหวิทยาเขตกมลลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- จิรพันธ์ ไตรทิพจรัส. (2542). "โรงเรียนปฏิรูปการศึกษากับชุมชน" *ปฏิรูปการศึกษา*.1(21) : 8 ;
กรกฎาคม.
- จุมพล กิ่งโสม. (2543). การศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดหนองคาย. ปรินญาณิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชัยวัฒน์ ศรีธัญญา. (2546) การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อการประกันคุณภาพ
การศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6.
- วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นารี ยั่งยืน. (2544). การศึกษาความต้องการของชุมชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการศึกษา
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาส่วนกลาง สหวิทยาเขตรัตนโกสินทร์
1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นิวา อารีกิจ. (2545). การสังเคราะห์งานวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.
ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บรรเทา กิตติศักดิ์.(ม.ป.ป.).โรงเรียนกับชุมชน.ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บัญชา อึ้งสกุล.(2542). "ผู้บริหารโรงเรียน : การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา". *ข้าราชการครู*.
19(6) : 32 ; สิงหาคม – กันยายน.
- ประคอง วรรณสุด. (2542). สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3 สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสาน สีสันต์. (2538). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับการ
ปฏิบัติงานด้านชุมชนในโรงเรียนมัธยมศึกษา : กรณีศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พจน์ เทียมศักดิ์. (2545). "แบบแผนของปฏิสัมพันธ์ของการเรียนรู้ในชุมชนและในโรงเรียน".
วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.34(2) : กรกฎาคม – ธันวาคม.
- พงษ์อนันต์ ธรรมศิริ. (2543). ปัญหาการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตขุนหาร
จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินญาณิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พินิจดา วีระชาติ. (2542). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพฯ :
ไอ.เอส.พรินติ้ง เฮ้าส์.

- พิเชษฐ คงสตรี. (2544). การปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญรำไพ รามบุตร. (2537). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา 8. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ราชภัฏราชนครินทร์,สถาบัน. (2547). หลัก เทคนิคการบริหารและการวางแผน เอกสารสาระการ
เรียนรู้ สาขาบริหารการศึกษา.
- ลออ เกษสุวรรณ. (2544). สภาพและปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วัชรีย์ สุขเจริญวิภารณ์. (2542). ปัญหาการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน
กับชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น
รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัดบางพลีน้อย,โรงเรียน. (2549). เอกสารรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2549.
โรงเรียนวัดบางพลีน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2.
- วิชากร,กรม. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- วินิจ เกตุจำ. (2535). มนุษย์สัมพันธ์กับบริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- วีระ อิมวิเศษ. (2545). การศึกษาบทบาทการให้บริการชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษาใน
จังหวัดชัยภูมิ ตามแนวคิดของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ศิริวรรณ เสรีวัฒน์และคณะ. (2538). ศัพท์การศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ :
พริกหวานกราฟฟิค.
- ศุภชัย พานิชภักดิ์. (2542). "วิสัยทัศน์การศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21". รายงานปฏิรูปการศึกษา
ไทย. 1(16) : 7 ; พฤศจิกายน.
- สงบ ลักษณะ. (2541). "แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับ 12 ปี". ปฏิรูปการศึกษา. 1(5) : 12 ;
พฤศจิกายน.

- สนานจิตร์ สุนทรทรัพย์. (ม.ป.ป.). "การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน" เอกสาร
ประกอบการสอนวิชา 416701 การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา. ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาคร จันทะเลิศ. (2542). ศึกษาการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 9.
ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สามัญศึกษา,กรม. (2539). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539.กรุงเทพฯ :
- โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สุโขทัยธรรมิกราช,มหาวิทยาลัย.(2529).เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนนโยบายโครงการ
และการบริหารโครงการ หน่วยที่ 6 – 10 กรุงเทพฯ : บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์
- สุนิจจา ทักษาศาสตร์. (2546). การศึกษาความพร้อมในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของ
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- สุภาพ ประเสริฐใส.(2542).ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในงานความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุดรธานี.
ปริญญาานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สรรัฐ ศิลปอนันท์. (2541). "ยุทธศาสตร์การปฏิรูป" ปฏิรูปการศึกษา. 1(5) : 7 ; พฤศจิกายน.
- สุนทร นำมาผล. (2546). ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามความคิดเห็นของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : กรณีศึกษาอำเภอประโคนชัย
จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สุรีย์ จันทร์โมลีและคณะ. (2541). "การมีส่วนร่วมของตัวแทนชุมชนเขตเมืองในการเผยแพร่ความรู้
โรคเอดส์". วารสารสุขศึกษา. 21(78) : มกราคม – เมษายน.
- เสริมศักดิ์ วิศาลากรณ์.(2541). รายงานการวิจัยเรื่องการบริหารและการจัดการศึกษาไทย.
กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต.
- Brittingham, Kenneth Vernon. (1988). "The Characterization of Successful School
Family and Community Partnerships". Dissertation Abstracts International.59(5)
: 1406 – A ; November.
- Creft, F. C. (1988). "Community Attitude Toward Education and Levels of Participation
in School Affairs, "Dissertation Abstracts International.49(7) : 1636-A.

- Elsbree, W.S., H.J.McNally and R. Wynn.(1967). **Elementary School Administration And Supervision**. New York : America Book Company.
- Gold,S.Eva. (2000). "Community Organizing at Neighborhood High School : Promises and Dilemmas in Building Parent-Educator Partnership and Collaborations". **Proquest Digital Dissertations**. 60(7) : 295 – A ; January.
- Harris,Alison Marie. (1998). "School-Community Relationship : A Namibian Case Study". **Dissertation Abstracts international**. 36(6) : 295-A ; December.
- Hakanen,Larui John. (1975) "An Investigation of School-Community Communication in Vermillion, South Dakota". **Dissertation Abstracts international**. 35(8) : 6004-A ; March.
- Hefferman, A.N. (1992) "Perceptions of Involvement of Parents and Community Members on Shared Decision,"**Dissertation Abstracts International**. 53(15) : 1341-1342-A.
- Hwang, Woei-Wuu.(1997). "A Study of The Effect of Community Political Ideology on Local School Output Measures in the State of Texas". **Dissertation Abstracts International**. 57(7) : 2768-A ; January.
- Kindred,Leslie W., Bain. Don and Gallagher,Donald R.(1984). **The School and Community Relation**. 3. ed Engle wool Cliffs. New Jersey L Pretic-Hall.
- Kindred, L.W.(1975). **School Public Relation**. New Jersy : Prentica Hall.
- Kign, Sherry Parker. (1984). "The School as Community : The Importance of School Environment". **Dissertation Abstracts International**. 35(6) : 1593 ; June.
- Sergiovanni, Thomas J.,Martha McCarthy,Paul Kelleher and Fred writ Hardcover. (2003). **Educational Governance and Administration**. 5 . ed.Boston : Compare Price Book Details.
- Tubb, Joseph Edic.(1996). "A Study of Principals Perceptions of Site-Based Management In Cobb County, Georgian". **Dissertation Abstracts International**. 57(3) : 966-A ; September.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผอ.บริหาร สอนยิ้ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกิ่งแก้ว หมดธรรม นักศึกษาลัทธิสุตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองผอ.กขพรรณ ปีติศรีชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกิ่งแก้ว หมุดธรรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ที่ ศธ 0564.06/ว.พิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิริบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

20 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์อารี แก้วสถิตยวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางกิงแก้ว หมุดธรรม นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ ที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยในเรื่องดังกล่าวของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งได้กำหนดแนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ 5 ด้าน คือ (1) ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์ (2) ด้านการศึกษาชุมชน (3) ด้านการร่วมกิจกรรมชุมชน (4) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของโรงเรียนและ (5) ด้านการให้บริการชุมชน

ขอความอนุเคราะห์ท่านโปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปใช้ในการวิจัย คำตอบที่ท่านตอบในแบบสอบถามนี้จะถือเป็นความลับและการรายงานจะเสนอเป็นภาพรวม

นางกิ่งแก้ว หมดธรรม

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน และ ○ หน้าข้อความตามสภาพที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

 ชาย หญิง

2. อายุ

 น้อยกว่า 25 ปี 25 – 30 ปี 31 – 36 ปี 37 – 42 ปี 43 – 48 ปี 49 -54 ปี 55 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ปริญญาโทขึ้นไป

4. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

 ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองเครือข่าย

5. อาชีพ

 รับราชการ รับจ้าง ประกอบธุรกิจ พนักงานบริษัท / ห้างร้าน อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

คำชี้แจง ขอให้ท่านโปรดอ่านข้อความและตอบคำถาม โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับแนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งได้กำหนดระดับการปฏิบัติของแนวทางไว้ดังต่อไปนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม

ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
I จัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน องค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชน		✓			
II จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	✓				

อธิบายความหมาย

- ข้อ I ถ้าท่านเลือกชองหมายเลข 4 หมายความว่า เวที จัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน องค์กรชุมชนและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชน มีการปฏิบัติในระดับมาก
- ข้อ II ถ้าท่านเลือกชองหมายเลข 5 หมายความว่า จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด

ด้านการสร้างมนุษยสัมพันธ์	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
1. จัดให้มีเวทีประชาคมร่วมกันระหว่างประชาชน องค์กร ชุมชนและเจ้าหน้าที่จากหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสร้างความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ของโรงเรียนที่มีต่อชุมชน					
2. จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของโรงเรียน					
3. จัดทำโครงการเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อให้ชาวบ้านมีความคุ้นเคย ไว้เนื้อเชื่อใจ และต้องการเข้าร่วมพัฒนาโรงเรียน					
4. ร่วมประชุมกับองค์กรในชุมชนเพื่อชี้แจงกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น					
5. ร่วมเป็นคณะกรรมการดำเนินงานในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น					
6. มีการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยการใช้การประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง					
7. ร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันขึ้นปีใหม่ เพื่อให้เกิดการพบปะ พุดคุย ติดต่oprะสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					

ด้านการศึกษาชุมชน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
8. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลชุมชนก่อนการวางแผนงาน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน					
9. ศึกษาสภาพเศรษฐกิจ รายได้ และปัญหาอุปสรรค ต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง					
10. ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี ประสบการณ์เพียงพอในการประสานงานการทำงาน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างโรงเรียน กับชุมชน					
11. มีการเตรียมการที่ดี ด้วยการฝึกอบรมเพื่อพัฒนา ทักษะและทัศนคติของผู้ที่ปฏิบัติงานด้านโรงเรียนกับ ชุมชนให้รู้จักเสียสละเพื่อส่วนรวม					
12. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ชุมชนรับรู้และเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการวางแผนแบบมีส่วนร่วม					
13. จัดทำแผนการปฏิบัติงานสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคน ในชุมชน และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
14. คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทในการแนะแนว ติดตาม ประเมินผลงานสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนชัดเจนเป็นรูปธรรม					

ด้านกรเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
15. ร่วมกิจกรรมตามประเพณี หรือเทศกาลของท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีแห่เทียนพรรษา ฯลฯ					
16. จัดกิจกรรมณรงค์ต่อต้านยาเสพติด โรคเอดส์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ และให้ความรู้แก่ชุมชน					
17. จัดครู อาจารย์ นักเรียนและบุคลากรของโรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในการพัฒนาชุมชน เช่น การทำความสะอาดสถานที่สาธารณะ การพัฒนาวัด					
18. รับฟังความคิดเห็นจากชุมชนเพื่อนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาชุมชน					
19. สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน					
20. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจิตสำนึกสาธารณะ และมีพฤติกรรมสร้างสรรค์สังคม ตลอดจนสามารถทำประโยชน์ต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป					
21. ส่งเสริมและผลักดันให้มีกิจกรรมการทำงานเป็นทีม เพื่อแก้ไขปัญหา และพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่อง					
22. โรงเรียนร่วมกับชุมชนจัดตั้งสหกรณ์ร้านค้าขึ้นภายในชุมชน					

ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ของโรงเรียน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
23. กำหนดนโยบายในลักษณะเกื้อกูลกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในการจัดกิจกรรมร่วมกัน เช่น การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของชุมชนในโรงเรียน โดยให้ครู อาจารย์และประชาชนเป็นกรรมการร่วมกัน					
24. โรงเรียนจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อขอรับการสนับสนุนและความช่วยเหลือทางด้านทุนทรัพย์จากชุมชน					
25. เปิดโอกาสให้ชุมชนจัดหาสวัสดิการ และทุนการศึกษาให้กับนักเรียนในโรงเรียน					
26. ทำหน้าที่เป็นแกนนำในการให้การศึกษาแก่ชุมชน โดยประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้แก่ชุมชน					
27. ส่งเสริมสนับสนุนการก่อตั้งชมรม สมาคมร่วมกับชุมชนเพื่อพัฒนาประชาชนที่อยู่ในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสามารถกลับมาเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป					
28. สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการในชุมชน เพื่อให้โรงเรียนใช้สถานประกอบการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียน					
29. จัดทำฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งวิทยากรต่าง ๆ ภายในชุมชน					
30. เชิญวิทยากรท้องถิ่นที่มีความรู้ ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพมาแนะแนวการศึกษาด้านอาชีพให้แก่ นักเรียน					
31. โรงเรียนเชิญชวนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดขึ้น					

ด้านการให้บริการชุมชน	ระดับการปฏิบัติ				
	1	2	3	4	5
32. เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียน					
33. สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในการติดต่อประสานงานขึ้นภายในโรงเรียน					
34. จัดหาวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถมาให้การอบรม และแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น					
35. จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต					
36. จัดอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นให้กับประชาชนผู้สนใจ เช่น การจัดดอกไม้ การทำขนมเค้ก					
37. จัดกิจกรรมด้านนันทนาการให้ชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจว่าโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน					
38. ให้บริการแก่ชุมชนในการให้ใช้อาคารสถานที่จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
39. ส่งเสริมวิชาชีพให้แก่นักเรียนมีรายได้พิเศษ ในช่วงเวลาว่างหลังเลิกเรียนหรือปิดเทอม					
40. จัดให้มีบริการห้องสมุดเคลื่อนที่หรือจัดสถานที่อ่านหนังสือในชุมชน					

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ.0564.06/

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงนิตยบุรี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

24 สิงหาคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลชุมชนบางบ่อ (ศุภพิพัฒน์รังสรรค์)
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 30 ชุด

ด้วยนางกิ่งแก้ว หมุดธรรม นักศึกษาลัทธิศรัทธาธรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์
(แผน ข) เรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2"

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา จึงใคร่
ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือแบบสอบถามเพื่อการวิจัย กับครูโรงเรียนอนุบาลชุมชน
บางบ่อ (ศุภพิพัฒน์รังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทพรปราการ เขต 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ
โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ภาคผนวก ง

หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ.0564.06/

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

4 กันยายน 2550

เรื่อง ขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบางพลีน้อย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 64 ชุด

ด้วยนางกิ่งแก้ว หมดธรรม นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา ได้เสนอวิทยานิพนธ์(แผน ข) เรื่อง"การศึกษาสภาพการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนวัดบางพลีน้อยกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์(แผน ข) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย เกิดประสิทธิผล มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา จึงใคร่ขออนุญาตและได้ขออนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลแบบสอบถามในโรงเรียนวัดบางพลีน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลวิทยานิพนธ์ (แผน ข) ในครั้งนี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มณี เหมทานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

โปรแกรมวิชาการบริหารการศึกษา

โทรศัพท์ 0-2473-7000 ต่อ 5040

โทรสาร 0-2472-5412

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางกิ่งแก้ว หมุดธรรม
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2500
สถานที่เกิด	22 หมู่ที่ 9 ตำบลบางละมุง อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	56 หมู่ที่ 6 ตำบลบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	การศึกษา ป.วช. โรงเรียนอาชีวศึกษาชลบุรี
พ.ศ. 2533	การศึกษาระดับบัณฑิต วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา (สาขาคหกรรมศาสตร์)
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดบางพลีน้อย อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ